

Poštnina plačana v gotovini

Bogoljub

April 1936

VSEBINA:

Prijatelj mladine — sv. Janez Bosko. (Pesnitev. SS.) — Članki: Jezus, ki je za nas od mrtvih vstal. (Jos. Simenc.) — Duhovna izložba za Katoliško akcijo. Dalje. (A. V. M.) — Magdalena. (Fr. Neubauer.) — Blagor čistim: 4. Grenko je zapustiti Gospoda. (Dr. J. Jaklič.) — Iz vsakdanjega življenja: 4. Kako pa z molitvijo? (J. Langerholz.) — Stoji, stoji, tam sivi samostan. Dalje. (Popotni.) — Svetinje Kristusovega trpljenja. (Dr. J. Gr.) — Listke: Jangec Ovsenik. (Benz — Pucelj.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, po Mar. družinah. — Razno: Ali že imate »Nebeške rože«? — Naše slike. Dobre knjige. Odgovori. Prošnje in zahvale. Odpustki. Zanimive slike v bakrotisku o obnovitvi stiškega samostana, o svetinjah J. trp., o misijonski poti ljubljanskega škofa. Na ovitku: Sveti Janez Bosko.

Cena „Bogoljuba“ celoletno: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Češkoslovaški 15 Kč, v Franciji 10 fr., v Ameriki — 50 Dol.

»Bogoljub« izhaja 12 krat na leto. — Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar Apostolstva molitve za april 1936.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: | Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu:
Uspeh vatikanske razstave katoliškega tiska. | Krščanska dobrotelost v misijonih.

Mesečni zaveznik: Helena, cesarica (15).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Sreda	Hugon, škof	Velikonočni zakramenti	Košica	Gomilsko
2 Četrtek	Francišek Pavel., sp.	Krščanska dobrotelost	Sv. Troj. n. Cerk.	Reka
3 Petek	Marija 7 žalosti	Zakrknjeni grešniki	Preddvor	Konjice
4 Sobota	Izidor, škof, c. uč.	Misijoni in duhovne vaje	Nemška Loka	*
5 Nedelja	Cvetna nedelja	Prilpava na veliki teden	Dobrepolje	Konjice
6 Poned.	Siksi I., papež, m.	Spovedniki in spovedenci	Leskovicica	Prihova
7 Torek	Herman Jožef, spoz.	Posvetitev družin Srcu Jezus.	Zaplana	
8 Sreda	Albert, škof	Naši škofje in duhovniki	Nova Stifla	Čadram
9 Četrtek	Vel. četrtek	Velikonočno sv. obhajilo. Sv. ura	Brezje	"
10 Petek	† Vel. petek	Zahvala za odrešenje	Podbrezje	Loče
11 Sobota	† Vel. sobota	Duše-žrtve Srca Jezusovega	Blagovicica	*
12 Nedelja	Velika noč	Zmaga sv. Cerkve po vsem svetu	Blejska Dobr.	Sv. Kunig. Poh.
13 Poned.	Vel. ponedeljek	Versko vstajenje našega naroda	Vrhpolje p. Mor.	Špitalič
14 Torek	Justin, mučenec	Naša mladina in vzgojitelji	Sv. Lenart	Zreče
15 Sreda	Helena, cesarica	Državniki in oblastniki	Ljublj. Rakovn.	
16 Četrtek	Benedikt Laber, sp.	Vojaki, orožniki, uradniki	Primskovo p. K.	Žiče
17 Petek	Anicet, papež, muč.	Sv. oče in njegovi nameni	Motnik	Skomarje
18 Sobota	Apolonij, mučenec	Misijonarji in misijonarke	Spodnji log	Stranice
19 Nedelja	1. pov. Bela	Letošnji prvoobhajanci	Št. Jurij p. Gros.	Kebelj
20 Poned.	Neža Mont., devica	Mednarodni mir in ljubezen	Ihan	Sv. Jernej p. Loč.
21 Torek	Anzelm, škof, c. uč.,	Delo Katoliške akcije	Dobrnich	Velika Nedelja
22 Sreda	Soter in Kaj, muč.,	Poklici (duhovn., redovn., misij.)	Gorje	"
23 Četrtek	Adalbert, škof, muč.	Katoliški tisk pri nas	Šmihel, N. D.	Ormož
24 Petek	Jurij, mučenec	Mesto Ljubljana in nje potrebe	Stara Loka	Ormož, boln.
25 Sobota	Marko, evangelist	Blagoslov na polju	Cerklje ob Krki	Središče
26 Nedelja	2. pov. Mati dobr. sv.	Pogostno sv. obhajilo	Podgrad	Sv. Miklavž p. O.
27 Poned.	Peter Kan., c. uč.	Cerkveni učenjaki	Neviše	Svelinje
28 Torek	Pavel od Kr. sp.	Bolniki in vsi trpeči	Čatež ob Savi	Sv. Tomaž p. Or.
29 Sreda	Varstvo sv. Jožefa	Naša domovina. Konkordat	Št. Jurij p. Kum.	Sv. Boltenk Kog.
30 Četrtek	Katarina Sij., devica	Izseljenci. Ta mesec umrli	Stari trg p. Ložu	Sv. Lenart V. N.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Tel. 36-23
ord nira od 11-1
dr. Fr. Dergane, kirurg. šef-priimarij v p.

Skladba za črne maše.

Skladba za slovesno črno mašo: Missa pro defunctis za en glas s spremljevanjem orgel. Ljubljana 1935. Uglasbil J. Laharnar. Op. 24. S cerkv. odobrenjem. Cena 14 Din. — Izdal Roman Pahor. Dravljje pri Ljubljani.

To novo glasbeno delo bo zmagal brez težave vsak organist. Tisk je jako lep.

Prijatelj mladine

Sveti Janez Bosko: 26. aprila.

*Kaj čakaš? Koga iščeš v rani zori?
Da oživele bodo ulice.*

*In kakor v mesto pod gorami
potoki prihrume
ob hudourni sili,
iz kotov pridrve
otroci cest,
izvržek mest.*

*Z obrazov bednih in z oblek ne bereš:
otrok je cvet in biser in skrivnost.*

*Obrusiti se mora biser,
skrivnost očuvati;
ne smeš cvetlice
iz tal izrúvati.
Če streš pomlad,
zabraniš sad.*

*S korakom krotkim in besedo toplo
približa potepencem svet se mož:*

*»Kdo zna moliti?« Z ust posmehi
prično jim brizgati.
»In če ne zna moliti —
kdo zna mi živizgati?«
Vesel nasmeh
na vseh očeh.*

*Smejáli so se dečki šumni šali,
smejál se je nad dečki mojster sam.*

*In kakor sonce z močnim žarom
proseva v skrito kal,
prodira v mlada srca
pogled njegov svetel —
do vseh globin
in vseh temin...*

*»Doslej ste bili potnikom spotika,
poslej bodite temelj živih stavb.*

*Doslej ste bili strah meščanov,
poslej jim boste up.
Poslej resnico pijte,
doslej ste pili strup.
Otroci cest —
navzgor do zvezd!«*

*Odšli so z njim. In jagnje je postalo,
kar prej hotelo je postati zver.*

*Pastirja čreda je vesela,
pastir je njih vesel.
Pastir! premajhno stajo
za čredo boš imel.
Iz dneva v dan
hite na plan.*

*Desetkrat pet in petdeset desetkrat,
desetkrat sto in stokrat petdeset.*

*Pogled ne more več jih šteti;
za vse ljubezen ve.
Don Bosko vsem je oče
in vsem je dom — srce.
Adámov raj
v podobi vsaj.*

*Z oltarja gleda sveta Pomočnica,
sprejema čredo in pastirja z njo:*

*»Po širni zemlji vam razgrnem
zelene pašnike.
Sinove tvoje mnoge
pokličem v mašnike.
Don Boskov rod,
s teboj Gospod!«*

S. S.

Jezus, ki je za nas od mrtvih vstal

Leta 57 po Kristusu je pisal sv. Pavel Korinčanom: »Jezus je za vse umrl, da bi tisti, ki živé, ne živeli več sami sebi, ampak njemu, ki je zanje umrl in vstal« (2 Kor 5, 15). V rožnem vencu pravimo sicer: Ki je za nas krvavi pot potil, ki je za nas križan bil, ne pravimo pa: Ki je za nas od mrtvih vstal.

A če bi bil že sv. Pavel molil rožni venec, bi bil najbrž rekel: Ki je za nas od mrtvih vstal. Lahko si tudi mislimo, kako si kristjani v Korintu po zgoraj omenjenem Pavlovem pismu radostno pripovedujejo: »Kristus je za nas umrl, Kristus je za nas vstal.«

Ali pa ni morda ta beseda »za nas vstal« kar tako tja vržena? Ali ni Pavlu ušla, ne da bi bil hotel sploh kaj poudariti?

Nikakor ne!

Morda je že takrat kdo izrazil podoben dvom. Zato je Pavel v listu, ki ga je poslal komaj leto kasneje vernikom v Rim, izrazil to resnico tako določno, da nihče več ni mogel podvomiti, kaj da apostol misli: »Gospod Jezus je bil izdan zaradi naših grehov in je vstal zaradi našega opravičenja« (Rimlj 4, 25).

A to je na prvi pogled zelo čudno, nerazumljivo. Da je Jezus umrl za nas, dobro; temu nihče ne ugovarja. S smrtjo na križu nas je opravičil, storil pravične, po smrti pa itak ni več mogel storiti za nas nič zaslužnega. Zakaj torej sv. Pavel pravi, da je vstal zaradi našega opravičenja?

Če bi kdo nas vprašal, zakaj je Jezus vstal, bi poleg drugega rekli: Zato, da nam je utrdil vero, da je podal poročstvo našega vstajenja, da je z vstajenjem prejel zaslužen plačilo, da se je skazalo, kako prepolna milosti je njegova duša in kako je vsestransko strl moč greha, da zdaj še vse drugače kakor angeli lahko prinese človeštvu pozdrav: Mir vam bodi! Vstajenje je krona Jezusovega odrešilnega dela in zadnji čudoviti akord veličastne harmonije njegovega zemskega življenja. A s tem še ni rečeno, da je Jezus vstal zaradi našega opravičenja. Kako je to?

Sv. Avguštin misli: Če bi Jezus Kristus ne bil vstal, bi mi ne verovali vanj, in ko bi ne verovali vanj, bi ne bili opravičeni; saj je Jezus dejal: »Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan (Mk 16, 16). Najjačji steber naše vere pa je ravno Kristusovo vstajenje, saj je to največji vseh čudežev. »Če pa Kristus ni vstal, je prazna

vaša vera« (1 Kor 15, 13). »Če boš z usti priznal, da je Jezus Gospod, in boš v srcu veroval, da ga je Bog obudil od mrtvih, boš zveličan« (Rimlj 10, 9).

A s tem še ni popolnoma razloženo, kako da je Jezus vstal zaradi našega opravičenja. Vedno še mislimo: Da dosežemo opravičenje pred Bogom, za to je Jezus umrl, ne pa vstal. A sv. Tomaž pravi: S tem, da je vstal, je postal Kristus vzor vstajenja pravičnemu, ali z drugo besedo: Vstal je zato, da nam je dal zgled, vzorec, modél, kako dobimo novo življenje.

Jezus ni prišel na svet samo zato, da umrje za nas; prišel je zlasti zato, da nas združi s seboj in da mi z njim vred zmagamo. Zato bi ne bilo dosti, da bi bil samo umrl za nas; treba je bilo tudi, da je vstal za nas... »ki je zanje umrl in vstal«. Smrt je le polovica odrešilnega dela, druga polovica in potrebno dopolnilo je vstajenje (Prat, La théologie de s. Paul).

S Kristusom se združimo, vanj se vtelesimo in njegovega odrešenja deležni postanemo v sv. krstu. Zato ni čudno, da je v krstu oboje: smrt s Kristusom in vstajenje z njim: smrt Adamovega potomca, smrt grehu, smrt vsemu, kar imamo skupnega s prvim Adamom.

Krst so v prvi krščanski dobi redno delili, tako da so krščenca potopili pod vodo površino. S tem so hoteli reči v simboličnem jeziku: Zdaj se tvoja duša v sv. kopeli očisti, in ko se boš dvignil zopet nad vodo v svetlobo, te bo tudi ožarila duhovna luč.

Prav posebno pa so s potopljenjem hoteli naznačiti skrivnosten pokop in skrivnostno vstajenje krstnega kandidata. Ko se pogreznem, pokopljem v vodo, se v simboličnem jeziku izrazi to, kar se zgodi v duši: Zdaj umrje v meni stari človek; vtelesim se v Kristusa v trenutku, ko zame umira, in hočem skrivnostno (mistično) umreti z njim, ki je pretrpel smrt v imenu in na korist vseh. Ko pa se zopet dvignem iz krstne vode, se s tem predstavi skrivnostno vstajenje, skrivnostno novo rojstvo, začetek novega življenja, novega človeka.

Krst je grob starega človeka in zibelka novega človeka.

Kristjani že l. 58 po Kristusu vse to dobro vedo. Zato jih sv. Pavel teh resnic samo spominja, ko jim piše (Rimlj 6, 3—7): »Ali mar ne veste, da smo vsi, kateri smo

bili krščeni v Kristusu Jezusu, bili krščeni v njegovo smrt? Pokopani smo bili torej z njim po krstu, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih s slavo Očetovo, tudi mi zaživel novo življenje; kajti če smo se z njim zrastle v podobnosti njegove smrti, se bomo tudi v podobnosti njegovega vstajenja.»

Sv. Ignacij, antiohijski škof, najodličnejša priča prvih časov, pravi: Jezus »je umrl za nas, On, ki je vstal zaradi nas«. Popolnoma tako kakor sv. Pavel.

Res, le zato, ker je Jezus vstal, je sveti krst v polnem pomenu zakrament prerojenja, ki nas pridruži njegovemu vstajenju. Zdaj vsakdo lahko vidi, zakaj se sv. krst v začetku krščanstva deli le v noči, ki svita v Kristusovo vstajenje; in tem laže je razumeti, zakaj je velikonočna, krstna doba več ko dvesto let edina praznična doba cerkvenega leta: spomin smrti in vstajenja Gospodovega in hkrati spomin najčudovitejše spremembe v življenju kristjanovem.

Smrt in vstajenje s Kristusom v velikonočnem krstu! Zato štiridesetdnevne duhovne vaje kot priprava vse Cerkve za ta čudoviti dogodek!

Sv. krst kristjana vtelesi v Kristusa. Po Kristusu postane kristjan duhoven človek, kajti poveljani Kristus je po besedi sv. Pavla oživlajoč duh. A oživlajoč duh je Kristus šele potem, ko je bil poveljčan z vstajenjem. Po vstajenju Kristus šele razvija vso življenjsko silo, zdaj šele more svojim dati polnost življenja, »resnično življenje, poleg katerega nikari nič ne ljubimo!« (Sv. Ignacij Ant.)

Če je Kristus postal drugi oče našega rodu, kakor je bil Adam prvi, nam bo tako gotovo dal življenje, kakor nas je Adam pahnil v smrt. Če smo po krstu njegovi udje, nas oživlja in prešinja njegov duh z velikonočno polnostjo življenja in tako bomo prej ali slej poveljčani z Njim, ki je glava skrivnostnega telesa.

Jezus, ki je za nas od mrtvih vstal.

Jos. Šimenc.

Duhovna izložba za Katoliško akcijo

(Dalje.)

I d e a l. Nam vsem je danes treba Ideala; kolikor močneje stojimo za njim, toliko bolj gotovo pridemo do cilja in zmagae. Ideal je kakor sonce, ki spremlja naše delo od jutra do večera, od prve do zadnje dobe našega življenja. Kdor služi Idealu, more biti miren, da je storil svojo dolžnost v našem času, ki mu je treba idealistov. Poznamo pa samo en Ideal, ki je vreden, da mu služijo vsi rodovi in duhovi: Ideal večne resnice, dobrote in lepote v Bogu.

I g r e. V Newyorku, v ameriškem vlemestu, so katoliški umetniki, igralci in finančniki ustanovili katoliško gledališče. Sklenili so, da bodo uprizarjali igre, ki imajo umetniško vrednost in predvsem socialno smer in snov. Ob teh igrah naj si ljudstvo izobrazuje lepotni čut in okus. Pri verskih igrah se bo strogo pazilo, da se najsvetejše osebe, kakor sta Jezus in Marija, ne bodo prikazovale na odru brez najumetnejše in najslikovitejše obzirnosti. V to bodo izbrani odlični igralci, ki bi naj s svojo igralsko dovršeno umetnostjo gostovali tudi po drugih odrih v teh odličnih vlogah. Tako se bo zmanjšala ali celo odstranila pri gledalcih nevarnost, da bi se jim porušila lepa podoba, katerokoli nosi vsak o svetih osebah v sebi. »Verska igra«, pravijo, »je kakor ogenj, ki je lep in mogočen, vendar nevaren, če ga ne očuvaš.«

I s l a m. V Egiptu razvija »Družba za razširjanje Islama« (mohamedanstva) veliko delavnost. Njihov tisk priobčuje članke z zmotno vsebino in obrekljivimi naslovi, n. pr. »o zločinskem početju katoliških misijonov«. Družba je razposlala po vsem Egiptu poziv za nabiranje darov v blagor mohamedanskih mladinskih zavetišč. Oglas je imel velik uspeh. Posamezni bogati Egipčani so darovali 5000 do 10.000 funtov sterlingov. Kralj Fuad sam je na lastne stroške poslal iz Kaira na Kitajsko dva profesorja, da bosta tam delovala za mohamedanstvo. Kitajska šteje danes okrog 30 milijonov mohamedancev. — In naša vnema za misijonstvo katoliške Cerkve? ...

K a t e k i z e m. »Borci brezbožniki« v Moskvi so izdali katekizem o brezboštvu. To ga mora biti satan vesel. Tako daleč niti Lucifer ni šel, da bi tajil Boga; odpoval mu je le svojo pokorščino. Po zlobnosti in zlohottnosti so moderni brezbožniki enaki satanu, toda v uvidevnosti so daleč za njim. Naš katoliški katekizem je na vsak način važna družinska učbena knjiga. Pa se dobe katoliške družine, ki bi v njih zastonj iskal to prvo in najpotrebnejšo knjigo.

K a t o l i č a n. Predsednik Argentine je zastopnikom tiska med drugim dal sledečo pogumno izjavo: »Jaz sem katoličan. Prepričan sem, da je vera nenadomestljiva

podlaga za medsebojno bivanje, predvsem v naših razrvanih razmerah. Zlasti mladina mora svojo moč iskati v načelih, ki jih oznanja katoliška Cerkev.« Podobno misel je podal novinarjem kardinal Mundelein na zborovanju katoliškega tiska za Zedinjene države: »Vrnite se na svoje delo z večjim zaupanjem, pogumom in navdušenjem, nego ste prišli. Bodi vaše mesto še tako skromno, vendar se vam nudi prilika, da storite velike reči za sveto Cerkev in svojo domovino.«

Knjiga. Velike so zasluge, ki jih ima knjigotrštvo za lepo knjigo. Zgodilo se je nekoč pred izložbo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani, da je le-tam postala preprosta žena; med knjigami je namreč zagledala lepo podobo; prekrižala se je in molila. Resnično! Moliti je treba, da bi se med nami pomnožil blagoslov dobre knjige. Toda knjige z visoko ceno, so uvideli katoliški knjigotržci v Avstriji, Nemčiji in drugod, pojdejo danes mimo ljudstva. Izdajati so začeli knjige za ceno, ki jo ljudstvo še zmore. To je eno. Drugo, kar ti knjigotržci poudarjajo, je še važnejše. Izdajajo naj

se knjige, ki morejo 1. našemu ljudstvu, 2. našega časa, 3. povedati nekaj našega. Nedavno je sloveč pisatelj ponudil Herderju v Freiburgu izbrano delo slovenskega pisatelja v nemškem prevodu v zalogo. Založništvo ga je na prijazen način zavrnilo, da je moral prevajalec spoznati, kakšna prednost gre domači knjigi pred tujo. Ali je mar nam, ki nas je manj, res manj treba, da prinašamo in poudarjamo svoje? To pa mora vedeti ne le knjigotrštvo, marveč tudi ljudstvo. Slovenski človek, ki ne prispeva vsako leto, kolikor more, tudi za lepo knjigo, ne živi v duhu slovenske prosvete in tudi ne v duhu Katoliške akcije.

K r i ž. Tirolci so na praznik povišanja sv. križa 14. sept. 1934 na najvišjem vrhu v Oetzalskih Alpah na divji strmini postavili 5 m visok križ. Z velikim trudom ga je 14 gorskih vodnikov postavilo na strmo mesto. Prelat Draxl ga je blagoslovil: »Tirolska časti križ in križ naj časti Tirolsko«. Vsak, kdor ga bo videl, naj si misli: Tiho ga nosi in glasno se zahvali za svoj križ.«

(Se pride.)

A. V. M.

Poj Magdalena!

Poj Magdalena,
pesem radosti!
Grehov mladosti
več se ne boj!
Vzklíkaj presrečna!
Sladko utešil,
pekla te rešil
Jezus je tvoj.

Smrt je premagal.
Grob ga ne skriva.
Živ zdaj uživa
svobode slaj.
Glej mu v obličje:
V njem ti leskeče
slave in sreče
večni sijaj.

Fr. Neubauer.

Blagor čistim

4. Grenko je, zapustiti Gospoda.

Bog je človeku dal svobodno voljo. Človek utegne prelamljati božje postave, a gorje mu potem!

V svoji duši imamo neutešljivo željo in žejo po sreči. Ne iščimo pa sreče v skaljenem in zastrupljenem viru strasti in greha! Iz tega vira bruhne za kratkim, nizkim užitek v dušo célo valovje gorjā. Razočaran se človek oddaljuje od tega vira: radost, veselje in uteho je pričakoval, dobil je pa nekaj umazanega in gnusnega. Užitek strasti je le domneva kratke sreče, takoj nato se pa javita ponižanje in stud. Greh je že na tem svetu kaznovan; vhod do njega je vesel, izhod pa žalosten. Sveti

Avguštin nam v svojih »Izpovedih« več kot dovolj prepričevalno popisuje, kako nesrečnega se je čutil, dokler se je mudil na blatnih močvarah strasti.

Prava sreča na tem svetu je le v zavesti notranjega miru in v notranji ubranosti, ki jo donāša mirna vest.

Da je zloraba družinskega, spolnega ali razmnoževalnega gona, od Stvarnika človeku danega, izvor globoke nesreče, nam dopovedujejo oni, ki so vstali iz nečistih grehov. Marija Magdalena je vse življenje ostala hvaležna in poslušna Učniku, ki ji je pokazal izhod iz grehov in ji vlil poguma za čisto pot. Javno ga gre mazilit, pred vso množico pogumno stoji

ob njegovem križu; vsi zemski oziri niso nič v primeri s srečo, ko se ji je umirila vest in razcvela krepost sramežljivosti in vzdržnosti. Sveta Marjeta Kortonska se po spoznanju svoje nesreče, v katero jo je pahnila grešna zveza, črno obleče, odstriže si spokorno svoje lepe lase, dene si vrv krog vratu in se skozi desetletja mrtvič in pokori, a so ji vsa pokorila nekaj osrečevalnega v primeri z gorjem, ki ga je z grehom nosila devet let v svoji duši. Sveti Andrej Korzinski vidi skrivši svojo mater, kako zanj joka pred Križanim, in k materinim solzam se pridružijo tudi njegove solze, ki mu jih povzročajo nesreča nečistega greha; spokorno hiti v karmelski samostan in nastopa pozneje kot spokorni pridigar, ki iz lastne skušnje popisuje nesrečo greha.

Zato ni čudno, da je nemški pesnik Lenau ganjen gledal v obraz spečega otroka, iz katerega mu je očitajoče sijala nedolžnost; bilo mu je, kakor bi čul odmev daljnih zvonov, ki k nečemu lepemu in nebeškemu vabijo. Francoski potopisec Pierre Loti priznava, da je po svojih nečistih grehih imel »smrt v duši« in da so mu pustili le »žalostne spominë«.¹

Pri vseh narodih se zloraba spolnega naгона označuje kot »nečistost, umazanost, nizkotnost, propalost, nesramnost«. V teh besedah je izražena stoletna skušnja. Zaničevanje celokupnega človeštva se javlja v njih.

Da torej ne bo mlad človek pozneje dejal: »Nisem vedel!« — Daj se prepričati božji zahtevi; daj se pa prepričati tudi vsem nesrečnežem, ki so bredli in gazili po tej blatni poti, pa se jim je sramota užigala v očeh; povešali so pogled in dušili solze, ki so se jim hotele vroče in pekoče razliti preko uvelih in bledih lic!

¹ Naj dostavimo tudi, kar je prav za »Bogoljubove« bralce napisala neka mlajša oseba (imena ne omenjamo), ki spokorjena že več let objokuje svoje mladostne zablode. Iz njenega pisma povzamemo to-le: »Objavite moje pismo! Nastopite z vso ostroščjo. Pripravljena sem na biče in udarce. Ne glejte na eno srce, ki bi morda trpelo, ampak glejte na večje število duš, ki jim bo morda to na korist. Jaz tako in tako trpim, in to da trpim, mi je v največjo tolažbo. Muči me samo ena želja, da bi mogla vse čiste in nedolžne obvarovati take nesreče — (nečistih grehov). O, da bi mogla vse nesrečne in zapeljane in obupane pripeljati k Njemu, ki je tako usmiljen do spokornih grešnikov! Zato Vas lepo prosim, olajšajte mi srce s tem, da velikost moje nesreče vsaj kolikor je mogoče drugim predstavite. Misel, da bi mogla vsaj eno dušo rešiti za nebesa s svojo žalostno povestjo, mi je potisnila pero v roke...« — (Daljše pismo bo prišlo na vrsto prilično med Odgovori. — Uredn.)

Zloraba spolnega naгона je upor zoper božjo voljo, hkrati pa vzrok gorjá. Trenutni prostaški užitek strasti nima nikakega sorazmerja z dragoceno nedolžnostjo, ki je zapravljen, in z nesrečo, ki se potem začne za dušo in za telo, za časnost in za večnost.

Človek je iz duše, po kateri je soroden angelom in celo samemu Bogu, in iz telesa, po katerem je soroden živalim in ostalemu tvarnemu stvarstvu. Ti dve sestavini sta združeni v tolik umotvor, da se sam trodini Bog posvetuje s seboj, preden ga ustvari: »Naredimo človeka po svoji podobi in sličnosti. Naj gospoduje vsem živalim na zemlji!«

Vsemu stvarstvu naj torej človek gospoduje, predvsem pa samemu sebi. Telo se pokoravaj volji, volja pameti, pamet pa Bogu. To je bil prvotni red v človeku, a ga je izkvaril izvirni greh.

Kadar se duša da telesu premagati in mu postane dekla in sužnja, je to veliko ponižanje zanjo, kajti človek je in ostane umsko bitje in ne more ostati pri čutnosti, sli in telesnosti. Strast je nenasitljiva. Čim bolj ji kdo streže, tem hujša in nasilnejša je. Duša ji potem že ne sme več oporekati, ampak le tlačaniti. In kaj je potem z dušo in njenimi zmognostmi? Vse propada in se pogreza pod stopnjo živali.

Oči in drugi čuti pohotno love netiva za strast. Poželjivcu ni nič več sveto, nobena oseba ne dovolj varna pred njegovimi nizkotnimi pogledi, opazkami in mislimi.

Spomin se polni z grdimi predstavami, ki jih obnavlja in z izkvarjeno domišljijo večja in razpreda. Izkvarjena domišljija leži kakor strupena megla na pameti in volji in ju duši. Tudi nedolžno veselje mu oskrunja.

Tudi pamet, kraljica duševnega življenja, gre za nesramežljivostjo kakor volk za sledjo. Njeno hrepenenje po vzvišenem peša, ni več lepih načrtov, ampak le iskanje nečedne snovi iz pogovorov, knjig, nedostojnih listov in drugih virov.

Volja doživlja poraz za porazom. Trpko občuti svojo sramoto in se želi zopet spraviiti pokonci, a se plaši pred začetnimi težavami vstajenja in premagovanja. Izgublja izpred oči zavest, da so prvi napori za vstajenje najtežji, potem je pa vedno laglje, ker raste protivna krepost.

Srce postaja surovo. Tudi druge žrtve se mu ne smilijo več.

Vsej duševnosti jemlje nečisti greh svežino in polet. Človek je čedalje bolj

telesen in materialen. Tako je z njim, kakor je bilo z izgubljenim sinom: ves dan pase svinje, le nanje pazi, za njimi hodi, za njih potrebe skrbi; le še za svinje živi in ne več zase.

Bog, stvarnik naše narave, pač najbolje ve, kaj naši duševnosti koristi in škoduje. Zato nas v šesti božji zapovedi opozarja, naj s čistostjo in sramežljivostjo skrbimo za njeno svežost, plemenitost in moč.

Sveti Pavel opominja Korinčane, ki se je bil med njimi razpasel nečisti greh: »Telo ni za nečistost, ampak za Gospoda in Gospod za telo. Ne veste, da so vaša telesa udje Kristusovi? Bežite pred nečistostjo! Vsak greh, ki ga stori človek, je izven telesa; kdor pa nečistuje, greši proti lastnemu telesu. Ali pa ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas, in da niste svoji? Poveljčujte torej Boga v svojem telesu!«

Cudovit umotvor je človeško telo. Več ko dvajset let je treba, da doseže ves svoj razvoj. Uro za uro dela v teh letih narava, da ga dopolni in okrepi za njegove vzvišene naloge. Posvečeno je po krstu in drugih zakramentih. Vstalo bo iz trohnobe in bo deležno večne sreče v nebesih, ako je bo deležna duša. Zato Cerkev še po smrti časti in spoštuje telo kristjanovo. Ze tudi pri poganih je pokopališče veljalo za svet kraj.

Telo je dragocena posoda duše. Telo je sodelavec duše, pa je tudi izraz duše, ki proseva skozi poteze obraza in skozi vse kretnje.

In nečisti greh skruni in zlorablja to telo. Črpa in zapravlja mu njegove moči. Pušča v njem utrujenost, izmučenost in izmozganost. Vanj dolbe živalske, grde poteze. Nesramno sije iz njegovih oči, temno odmeva iz njegovega poživinjenega krohota.

Nekaj lepega, plemenitega in privlačnega so poteze čistega človeka; tudi skozi starostne gube še vedno odseva lepa duša, obraz ostane poduhovljen še v smrti.

Vodja prve križarske vojske Godfrid Bujónski je bil tako močan, da je z enim zamahom preklal jezdeca v oklepu od čelade do sedla. Ko so ga vprašali, odkod tolika telesna moč, je dejal: »Ker se te roke nikoli niso pregrešile z nesramežljivostjo.«

Zares, čistost daje telesu lepoto, moč in prožnost. Vzgoja k čistosti je zato pod-

laga vse telesne vzgoje. Čistost je in mora biti važen člen narodne vzgoje.

Pravični Bog, ki preganja, kar je nesreča za človeško naravo, je ustvaril vrsto posebnih, prav majhnih živalic, bakterij, ki mučijo in razjedajo telo marsikaterega nečistnika in nečistnice. Posebni oddelki po bolnišnicah pretresljivo kličejo v spomin šesto božjo zapoved. Tje naj gre, kdor zločinsko trdi, da čistost škoduje telesnemu zdravju! Kje pa so po bolnišnicah tisti, ki so bolni zaradi čistosti in zdržnosti? Ni jih. Ti so cvet, opora in ponos družin, vasi in mest.

Greh nečistosti upropašča tudi bodoči rod. Marsikateri pohabljeni, slepi, bebasti, plazeči se otrok, morda poln gnusnih čirov, je neprestan očitek zoper nečiste grehe očeta ali matere. In tudi ako je otrok telesno zdrav: nesrečno nagnjenje k zablodam je močno v njem in ga bo s silo skušalo upropastiti. Nečistnikov otrok je bolj nagnjen k nesramežljivosti. Neke vrste živčna razdražljivost bo v njem. Mnogoteri fant in mnogotera mladenka se je zdrznil ali zdrznila ob opozorilu, da pripravljata nesrečo tudi svojemu potomstvu. Napoleon je dejal: Otrokova vzgoja se začneja že sto let pred njegovim rojstvom. Poznejši rodovi prejemaajo dediščino prejšnjih.

Nečisti greh je že cele narode uničil in črtal z zemске površine. Nas ni veliko; ali torej ne bomo še tembolj skrbeli, da bomo številčno in npravno, telesno in duhovno zdrav in krepak rod?

Nesramnost in nečistost pa ne prihaja v svoji resnični obliki, ker bi se potem vsak zdrznil pred njo, marveč prihaja v lažni obliki veselja in užitka, z venci ozaljšana in s kupo radosti v roki. Užitek in srečo obljublja, daje pa gnus, stud in obup, izčrpanost in izmozganje; tudi nad bodoče rodove siplje svoje prokletstvo. Usoda Sodome in Gomore se na razne načine dan na dan žalostno obnavlja.

Sedanji človek ima za te grehe kopo olupševalnih izrazov. Ne daj se jim preslepiti! To so le lepi napisi za gnojnico in strup.

In kaj čaka nečistnike in nečistnice po smrti? Sveti Duh nas o njihovi usodi prav nič ne pušča v negotovosti. »Ne bodo posedli nebeškega kraljestva,« pravi o njih. »Njih črv ne umrje in njih ogenj ne ugasne.« Kakor skala drži ta Jezusova napoved. »Tam bo jok in škripanje z zobmi.« S kolikim sovraštvom se bodo v peklu spogledale in s kolikim gnevom preklinjale osebe, ki so druga drugi

bile vzrok za padce! Tu na zemlji pa si šepečejo lažne besede o ljubezni!

Sveti Pavel nam govori: »Bog se ne da zasmehovati. Kar namreč kdo seje, to bo tudi žet. Kdor seje v svoje meso, bo od mesa tudi žet pogubljenje.«

Te besede je napisal v Svetem Duhu. Zgodovina človeštva in žalostne zgodbe človeških src jih potrjujejo.

Fant! Dekle! Naj torej bo pot tvoje mladosti čista pot! Ostani ali vsaj postani čist!

Dr. Fr. Jaklič.

Iz vsakdanjega življenja

4. Kako pa z molitvijo?

Sosedova Marica — Gričarjeva, če ravno želite vedeti, čigava je, — je dekle, ki počasi misli, ki se ne bo kmalu zaletela; varno in previdno stopa po poti življenja. Polagoma in preudarno je doma predelala misli in besede našega modrovanja. Pa ji ni šlo vse gladko in lepo skupaj. Slišala je besede: Delo, boj kletvini, lep zgled, vztrajnost, stanovitnost... Zazdelo se ji je, da nekaj ni v redu, in kar samo je stopilo pred njo vprašanje: Kaj in kako pa z molitvijo? Ali ni vsako dobro delo potrebno blagoslova? In blagoslov je navezan na molitev.

Sam ljubi Bog ve, kolikokrat je sklenila, da bo pri prihodnjem sestanku o tem vprašala in kolikokrat je spet sklenila, da bo rajši molčala, da ne bi koga s svojim jezikom razžalila. Pomislite: Marica — pa razžalila! Kam bi to zapisali!

Pa res ni upala sama s svojo mislijo na dan. Štefančkovo je z vso previdnostjo in z vso obzirnostjo opozorila na to vprašanje. Ta je potem sprožila pero in razvezala jezike, da smo posvetili nekaj potrebnih misli tudi molitvi.

»Nekateri pravijo, da moliti nič ne pomaga,« se je vtaknila v naš razgovor Drenuljčeva Pepa.

»Tako govore vsi tisti, ki si domišljajo, da bodo z molitvijo Bogu gospodarstvo iz rok vzeli. Oni bodo molili, Bog pa bo padel pred nje na kolena in bo tako gospodaril, kakor mu oni narekujejo. Ali ni tako, Pepa?«

»Menda bo res tako?«

»Ne samo menda. Prav zares tako mislijo. Taki ljudje niso še nikoli slišali Gospodove molitve na Oljski gori. Ali so jo pa slišali, pa je namenoma nočejo razumeti. Saj še znaš tisto prošnjo, Pepa, ali ne?«

»Še! Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti.«

»Dobro si povedala!«

Brezglavi molilci, kot so nekateri, pa nič ne pomislijo, da bi bilo za nas dosti

nevarno, če bi nas hotel Bog vselej tako uslišati, kakor hočemo mi. Kaj pa mi vemo, kaj je za nas potrebno in koristno! Otrok vidi puško, da je nova in lepa, pa jo hoče imeti; oče ve, da je ta reč otroku nevarna, pa mu je ne da. Ali ne ravna prav? Dolgo življenje bi bilo marsikomu v pogubo, enako bogastvo in še marsikaj drugega.«

»Pri nas tudi večkrat slišim, kako se zoper molitev pritožujejo. Veliko molimo, tako pravijo, pa smo tako malokrat uslišani,« je povedala Mihovčkova svojo pritožbo.

»Prav, Ivanka, da si tudi ti na to opozorila. Naša precejšnja napaka je, da mi molitev preveč merimo in premalo tehtamo.«

Smeh po dvorani. In zraven opazke: »Ali gre tudi molitev na vago? Koliko kil si jo že danes opravila?« Mladina, seveda. Drugega dela nima, pa besede grize in jih nalašč napačno razumeva. Recimo tudi mi s Kristusom: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj govore.«

»Tako je z molitvijo, vidite. Ljudje se radi bahajo in ponašajo, koliko molitvic znajo, gledajo na dolgot molitve, vseč jim je, če so zaradi te učenosti pohvaljeni.«

»Saj je tudi lepo, če znajo veliko molitvic. Ko je lani umrla Novšakova Jerica, se še dobro spominjam, koliko litanij je odmolila Vrbančkova botra. Zares je bilo vzpodbudno.«

Vsa čast tistemu, ki zna veliko moliti; še bolj pa čast tistemu, ki se prizadeva, da bi svoje molitve dobro opravljal. In na tole — žal — svet premalo pazi.«

»Če se bomo samo na dobro molitev pripravljali, kdaj bomo pa potem molili!«

»Ni tako hudo, kakor naša Ivanka misli. Že modri Sirah nas je učil, da moramo pred molitvijo pripraviti svojo dušo, sicer smo podobni človeku, ki Boga skuša. Obrnimo svojo pozornost na namen molitve. Koliko molitve opravijo ljudje kar

tjavendan! Ob tej priliki bi vam posebno priporočal, da ne pozabite na »Bogoljubove« platnice. Tam najdete vedno dosti lepih in koristnih namenov.«

»Oh, še to!«

»Da, tudi to je potrebno. Ker premalo pazimo na namen, zato opravljamo molitev vedno nekam površno. Nekaj poropotamo, nekaj zagodemo in zamrmamo, pa mislimo, da je to molitev. Ali niso nemalokrat samo prazne besede, brez vsake misli, brez vsega življenja? In niti senca molitve! Tako smo s svojim praznim besedovanjem bolj podobni človeku, ki Boga straši, kakor pa tistemu, ki naj Boga časti.«

Po dvorani nemir in pritajeno šepetanje. Ali se čutijo prizadete, ali jim nasvet ni všeč? Naj bo, kar hoče! Tudi prikrita in tiha sodba nas ne sme motiti. Lažje se je sicer bojevati z odkritim nasprotnikom kakor s prikritim presojevalcem; toda mi gremo naprej.

»Tamle sredi posta beremo v dnevnem evangeliju pomenljivo besedo, ki jo je povedal farizejem tisti človek, ki je bil od rojstva slep, pa ga je naš Gospod čudežno ozdravil. Takole jo je podrobil farizejem: 'Vemo, da Bog grešnikov ne usliši, marveč, ako je kdo bogaboječ in spolnjuje njegovo voljo, takega usliši.' Kdo more reči, da bi ta beseda ne bila resnična!«

»Ali naj gremo vsak dan k spovedi?«

»Teга nistem rekel ne jaz, ne tisti, ki je bil slep rojen. Pač pa je prav zaradi teга koristno, da vsak dan izprašujemo svojo vest in obžalujemo svoje grehe.«

»Ali bomo zaradi kesanja kaj na boljšem?«

»Prav! S tem poizvedovanjem ste mi dale priložnost, da vas opozorim na vprašanje našega Katekizma: »Kaj dosežemo s popolnim kesanjem?« — Ali zna katera odgovoriti?« Molk. »In vendar je to vprašanje med najpomembnejšimi. V njem je

skrit ključ, ki nam vsak čas lahko odpre vrata srečne večnosti.«

»Dobro! Bom pa jaz povedal: 'S popolnim kesanjem dosežemo odpuščenje grehov takoj, ko ga obudimo.' — To je važno, zelo važno!«

Znanje verskih resnic je silno potrebna zadeva. In če na zelenem lesu, v naših kongregacijah, zadenemo na praznoto, česa naj potem pričakujemo od suhega lesa!?

»Bog, sam največja lepota, pričakuje tudi od svojih stvari, da se prizadevajo za lepoto in lepoti služijo. Ali nismo tudi mi taki? Ali ne gremo tudi mi povsod za lepoto? Naj vam pri tej priložnosti povem, kaj se je zgodilo sedaj že davno v Bogu počivajoči Marjetki iz Šumnega brda. Obiskala je svojo teto. Teta je od samega veselja skuhalo kosilo, ki je obetalo biti navsomoč dobro. In vendar ga Marjetica ni pokusila. Kaj menite, zakaj?«

Ugibanje, šepetanje, vendar nobena ne zadene nič točnega.

»Bom pa sam povedal. Dekle je videla dobro svojo teto, kako je umivala roke v gnojnici.«

»O, fuj! Fuj! Fuj!« je šlo glasno po dvorani.

»Obsojate! Prav! In Bog naj bi bil zadovoljen z našo dušo, če pride predenj v vsej grdobiji greha, mogoče celo smrtnega greha?«

»Se na nekaj naj vas opozorim. Namreč na čas in kraj molitve. Kolikokrat odberemo za molitev najbolj neprilichen čas. Zlasti za večerno molitev. Koliko izmed vas igra pri tej molitvi vlogo učencev na Oljski gori?«

Odgovora nisem pričakoval. In ga tudi ne pričakal.

Samo še sklep: Kadar moliš in nisi uslišan, ne obsojaj ne Boga in ne molitve, presodi pa vselej samega sebe. Našel boš nekatero smet, ki jo bo treba odstraniti.

J. Langerholz.

Stoji, stoji tam sivi samostan

(Dalje.)

Posekan — ozeleni.

»Roka božja vse naše življenje zares čudovito modro vodi. Privrši ploha in poškoduje nasade, pa iznova posije blagodejno sonce — in vse se popravi. Smo v trpko žalost dejani, pa nas dobri Bog usmiljeno dvigne, obriše naše solze in spet je radost v duši. Saj si ne moremo drugače razlagati, kakor da je tudi našo

Stično po 114 letih razpadanja obudila k življenju sama božja Previdnost. Z eno roko vse-mogočni Bog jemlje, z dvema pa zopet vrača.«

Vdano sem poslušal tehtne besede očeta opata in si globoko v dušo shranil važen nauk o božji Previdnosti. Vendar pa sem od gospoda predstojnika o obnovitvi Stične želel zvedeti še kaj podrobnejšega, zato sem dejal:

»Vaša novejša zgodovina, gospod opat, mi je prav malo znana. Kako je že prišlo do vstajenja vašega samostana? Kdo je, prosim, največ pripomogel, da so se beli menihi zopet vrnili?«

»Med obnovitelji stiškega samostana omenjam v prvi vrsti ljubljanskega škofa, poznejšega kardinala dr. Jakoba Missia, ki se je dobro zavedal, kolike važnosti so samostani za vsako škofijo in deželo kot čvrste verske in kulturne trdnjave!«

Leta 1893 sta iz našega cistercijanskega samostana Mehrerau-a ob Bodenskem jezeru tam ob švicarski meji prišla v naše kraje opat Lavrencij Wocher in njegov prior, znani redovni zgodovinar, p. Gregor Müller. Cistercijanske opatije so se prav takrat pripravljale namreč na 800 letni jubilej svojega obstoja. Mehrerauski ustav je kot jubilejni dar redu hotel pokloniti kak nov samostan. Vprav s tem namenom sta opat Lavrencij in prior Gregor obiskala razne nekdanje cistercijanske zatrte samostane, tako tudi vse tri slovenske: Vetrinje na Koroškem, Stično in Kostanjevico. Ko sta v Novem mestu bila gosta tedanjega g. prošta, sta se seznanila tudi z mladim proštvim vikarjem g. Jožefom Benkovičem, pisateljem in zgodovinarjem. Božja previdnost je vprav tega mladega g. kaplana izbrala za odločilnega činitelja pri obnovi Stične. Vikar

Becker

Marija Magdalena ob Zveličarjevem grobu

Benkovič je kot več cerkveni in kulturni zgodovinar dobro poznal domačo zgodovino in se je zlasti zavzemal za Stično, kot najstarejšo in zgodovinsko važno cistercijansko naselbino na Slovenskem. Tako je predvsem po Benkovičevi zaslugi odločitev padla za obnovo stiškega samostana. In zgodilo se je to zares ob 800 letnem jubileju cistercijanskega reda, leta 1898. — Še to moram pripomniti: Jaz osebno dolgujem † Benkoviču še posebno hvaležnost. Kot alojzeviški prefekt in spiritual me je ob izberji poklica kot svojega gojenca prijateljski opozoril na pravkar obnovljeno Stično. V vseh letih, kar sem duhovnik, ga zato pri oltarju niti en dan nisem pozabil. G. Benkovič me je med novicijatom prišel večkrat obiskat, pa je kmalu še sam prišel za menoj in sprejel redovno obleko. Žal, da je vsled težke bolezni moral v novicijatu prenehati. Šel se je zdraviti, a je v kratkem umrl. Tu, glejte, se ga spominja tudi naš nekrologij!«

Gospod opat je iznova segel po knjigi mrtvih in mi prebral:

»5. novembra 1901 je umrl v Velesovem preč. gospod Jožef Benkovič, duhovnik, ki se je veliko trudil za obnovo tega samostana in je za knjižnico podaril okoli tri tisoč knjig

Steinle

„Gospod, pri nas ostani!“

Sv. Jurij. (24. IV.).

Odlični kip je izoršila v II. pol. 17. stoletja loška rezbarska delavnica Jamšek-ov. Prvotno je stal v glavnem oltarju porušene farne cerkve

ter tudi sam v našem samostanu sprejel redovno obleko; toda radi boleznih je moral v novicijatu prenehati in se je kmalu nato s sveta ločil v 32. letu starosti.«

V opatovih besedah sem čutil iskreno sočutje, ljubezen in hvaležnost. Tudi jaz sem sočustvujoče dejal:

»Kratko je živel toda izpolnil je veliko dni. Njegov trud je bil blagoslovljen!«

»Da, njegovo ime bo s Stično za vedno združeno.«

Ob križu vstajenja in življenja.

Oči so se mi zastrmele v desno stran kapitlja in obstale ob velikem lesenem križu, ki pa na njem ni bilo Gospodovega telesa. To me je iznenadilo, zato sem vprašal:

»Oprostite, prosim, da tole vprašam! Kaj pa pomeni ta nenavadni križ?«

»Prav, da ste vprašali! To, vidite, je naš drugi ustanovitveni križ! Spodaj ima ploščico z zanimivim napisom!«

Krenila sva v desno stran kapitlja proti križu in oči so mi brž pohitele po ploščici od vrste do vrste:

»Anno Domini 1898, die septembris... V letu Gospodovem 1898, dne 26. septembra je po pontifikalni (škofovski) sv. maši prevzvišeni gospod Avguštin Stoeckli, opat samostana Bl. Dev. Marije v Mehrerau-u in predsednik kongregacije ‚Augia Maior‘ ta ustanovitveni križ najslavesneje izročil p. Gerardu Maierju in sobratom, ki so šli obnavljat opatijo v Stični.«

»Nazorno in zanimivo! Samo razumel nisem vsega. Kaj pomeni, prosim, ‚Augia maior‘? Tudi opata Avguština Stoecklija niste preje menda nič omenjali?«

In prijazni gospod opat mi je dobrohotno vse raztolmačil:

»Vidite, zadeva je povsem preprosta: ‚Augia maior‘ je pravzaprav latinsko nazivanje za Mehrerau. (Po slovensko bi rekli »Velika planjava.«) Ker je pa ta materni samostan ustanovil in obnovil več raznih cistercijanskih hiš, je tako nastala nekaka zveza samostanov (kongregacija), ki je dobila ime po Mehrerau-u ‚Augia maior‘. Naš cistercijanski red ima več podobnih kongregacij ki pa imajo seveda vse vrhovnega predstojnika v generalnem opatu v Rimu, dočim kongregacijam predseduje opat tega ali onega starejšega ali važnejšega samostana. Tako je bil ob obnovitvi Stične za že omenjenim opatom Lavrencijem v Mehrerau-u predstojnik in obenem predsednik kongregacije opat Avguštin Stoeckli, ki je obnovil stiško naselbino.«

»Torej je ta ustanovitveni križ izročil prvemu stiškemu predstojniku p. Gerardu Maierju opat Stoeckli?«

»Da, njemu in še šestim patrom sobratom z nekaterimi brati lajki. Naš p. Dominik, starosta v samostanu, nam često pripoveduje, kako so po stari pomenljivi cistercijanski navadi Stično obnovili. Po slovesni opatovi sv. maši so na glavni oltar v mehrerauski cerkvi položili ta leseni križ, ki ga je opat Avguštin blagoslovil in s slovesnim nagovorom izročil ustanoviteljem. Določeni ustanovitelji so se nato svete speve pevaje v procesiji iz materega samostana podali na pot v Stično. P. Dominik se še dobro spominja, kako so tudi v Stični obnovitev pričeli najprej s slovesno sv. mašo opata Avguština, in kako je novi ljubljanski škof, Missijev naslednik, dr. A. B. Jeglič številno zbranemu dolenjskemu ljudstvu navdušeno obrazložil pomen obnovitve samostana. Ganljiv je bil zlasti prizor, ko so beli menihi s tem ustanovitvenim križem na čelu v procesiji, koralne melodije pojoč, po 114 letih zopet stopili v križni hodnik na grobove nekdanjih redovnih očetov! Stična je oživela! Ustanovitveni križ so obesili sem v kapitelj. Iz razvalin se je pričelo dvigati trudapolno delo obnove! Prvi opat Gerard Maier

a

b

c

K zgodovini stiške redovne naselbine

a) † Jakob kardinal Missia, knezoškof goriški in bivši knezoškof ljubljanski
 b) Biseromašnik, nadškof dr. A. B. Jeglič c) Opat Avguštin Stoeckii (Mehrerau)

je imel velikanske težave. Pa smo videli, kako se je ta obnovitelj, oče našega samostana, vseh naporov loteval s čudovito požrtvovalnostjo! Saj boste razumeli, da to, kar je zob časa rušil 114 let, ni moči popraviti kar naenkrat, tudi ne v par letih, marveč so potrebna cela desetletja. Tako, gospod moj, zaključim jaz sedaj to našo zgodovino, ki vas je preje dolgočasila, kot zanimala.«

»Vprav nasprotno, gospod opat! Najgloblje se vam zahvaljujem za vašo izredno prijaznost! Nobena knjiga bi mi ne mogla tega povedati tako jasno in zanimivo.«

Redovnikova rojstna hiša.

V duši mi je bilo prijetno ob tako lepem doživetju. Z zadovoljstvom sem dejal g. opatu:

»Zares, veliko mi je razodela ta vaša kapiteljska dvorana!«

»Škoda, da nimate prilike prisostvovati kdaj v tej dvorani ganljivim obredom redovne preobleke ali redovnih zaobljub. Potem bi šele dobili pravo predstavo o našem kapitlju! Mislite si na primer tale prizor! Vsa samostanska družina z opatom, patri, fratri, brati lajki je zbrana v krogu. Tukaj pri pultu eden fratrov pravkar iz Regule bere poglavje »o pogojih za sprejem novih sobratov«. Tam na mizi pri opatovem sedežu je že pripravljena nova redovna obleka in zunaj kapitlja pred zaprtimi vrati pričakujoče utripajo srca no-

vincev. Bralec preneha. Opat da znamenje, vrata kapitlja se odpro, p. magister privede novince pred opata. Tišina in napeto pričakovanje. Kandidati pokleknejo in se zleknejo na tla. »Kaj prosite?« vpraša opat. »Usmiljenje božje in redovni stan.« — »Vstanite!« veli predstojnik. Po kratkem nagovoru se prične obred redovne preobleke. Vsa samostanska družina vstane, opat vzame v roko pastirsko (škofovsko) palico ter blagoslovi najprej redovno obleko.

Kaj je redovna obleka, kakšen je njen pomen? Mnogi mislijo, da je nje pomembnost samo v tem, da se redovnik loči od drugih stanov. Toda v cerkveno-liturgičnem smislu ima vsak kos redovne obleke tudi svoj duhovni pomen in opozorilo, kar je izraženo že v posvetilnih molitvah redovne obleke. Skromno redovno odelo obuja spokornega duha in služi kot močno orožje in varna bramba pred dušnim sovražnikom, obenem pa daje zagotovilo, da se bo redovniku po svetem življenju ta revna raševina ob Zveličarjevem pri-

† Jos. Benkovič

Redovna zaobljuba v samostanskem kapitlju

hodu spremenila v oblačilo za nebeško svatovščino. Zdaj stopijo novinci pred opata, da jim nadene redovno odelo s pomenljivimi besedami: »Naj te Gospod obleče novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v resnični pravičnosti in svetosti!« Vsa samostanska družina pa ob tem slovesnem opravilu prepeva prekrasen Zaharijev slavospev: »Hvaljen Gospod, Bog Izraelov!« Oči vseh se upirajo v

vpričo opata. Tedaj se njihovo duhovno rojstvo za Boga zunanje dovrši, tedaj ob zaobljubah sprejmemo tako rekoč drugi sv. krst. Tako je ta kapitelj res naša druga rojstna in krstna hiša.«

Sveti samostanski parlament.

S tihim spoštovanjem sem se oziral v gospoda opata. Po vsem kapitlju sem čutil razlito nekaj skrivnostnega. V duhu sem sam

K spisu „Svetinje Kristusovega trpljenja“.

Svete stopnice

pri sebi vzklikal: Blaženi, ki prebivajo v
tvojem domu, Gospod!

Oče opat je iznova povzel besedo:

»Samostanski kapitelj je za cerkvijo in
korom naš najvažnejši kraj! Tukaj je tudi nek-
kak samostanski ‚konklave‘ (tajen, zaprt pro-
stor), kjer se odločajo vse važnejše notranje
in zunanje redovne zadeve. Prošnje za vstop
v samostan, za pripustitev k redovni preobleki
ali redovnim zaobljubam; tudi načrte za večje
gospodarske naprave ali spremembe, vse po-
membnejše stvari predlaga opat konventu, t. j.
tistim, ki imajo že slovesne zaobljube, da s
tajnim glasovanjem izrečejo svoje mnenje. Tu-
kaj ni debatiranja in prerekanja, marveč vlada
najstrožji molk. Svobodno, tiho in mirno
vsakdo po svoji vesti izbere in vrže v skrutinij
(volilno skrinjico) belo ali črno znamenje. Saj
se za tehten preudarek predlogi pravočasno
stavijo že poprej.«

Z naglo domisljico sem prekinil g. pred-
stojnika:

»Tak resnoben parlamentarni način bi
bilo treba uvesti, mislim, marsikje!«

»Ne bi nič škodilo. Takoj ga posodimo!«
Na ustnicah opatovih je zaigral lahen nasmeh.

»Kulpa.«

»Uredba vašega duhovnega življenja je
nekaj kremenitega! — to že vidim. Pa dedi-
ščina velikih duhov sv. Benedikta in vaših
ustanoviteljev!«

»Resnično, če si človek vso uredbo pozor-
neje ogleda, spozna, koliko življenjske modro-
sti so stari menihi vanjo položili. Kot nazoren
zgled take modrosti naj vam omenim samo
n. pr. našo samostansko ‚kulpo‘ ki se tudi
tukaj v kapitlju vrši! Naši očetje so se dobro
zavedali, da smo tudi redovniki ljudje, nagnje-
ni k slabostim in pogreškom. Pa se je treba
vedno iznova teh napak očiščevati; treba se
je obnavljati v gorečnosti. Zato smo od naših
očetov prejeli povsem vzgojno ustanovo —
‚kulpo‘, ki naj bi bila nekako zagotovilo, da
bo redovna disciplina v samostanu ostala ne-
okrnjena. ‚Kulpa‘ je zatorej nekaka redovna
spoved, ko se sobratje tukaj v kapitlju pred-
stojniku javno v vsej ponižnosti obtožijo, če
so kaj zagrešili proti redovni disciplini (redu).
Poudarjam pa: samo proti samostanski discipli-

Kapela svetinj v baziliki sv. križa

ni. Take pogreške so n. pr.: kršitev molka,
male zamude in netočnosti itd. Tudi predstoj-
nik razodene sobratom svoje pogreške ter sebi
in njim naloži primerno pokoro...«

»To je pa pri vas silno strogo,« sem se
začudil.

»Nič bolj kot v skrbnih krščanskih dru-
žinah, kjer starši vestno pazijo na red in čast
hiše!« mi je segel v besedo oče opat. Sicer
pa je tudi v dobrih krščanskih družinah tako,
da pravi sinovi in hčere sami roditeljem od-
krito povedo, če se jim je pripetilo kaj napač-
nega. Vidite, enako je tudi v samostanu, ki je
tudi družina, prava duhovna družina! Tako
vsi nosimo skupno skrb za pravega redovnega
duha.«

Iz tega zanimivega prostora sva se z g.
opatom podala zopet na križni hodnik.

Iskre

Tri srca je treba v eno strniti: prvo, ki ga je
sama ljubezen in vdanost do Boga; drugo, ki je
polno dobrotljivosti do bližnjega; tretje, ki je v
spokornem duhu trdo do sebe. (Sv. Benedikt Labre.)

Kjer govori denar, vse drugo govorjenje nič
ne izda.

Bogatitova beseda velja, ker je z zlatom na-
sičena.

Vreča še ne postane svilena, če je z zlatom
napolnjena.

Drevo je treba pripogniti, dokler je mlado.

Pest denarja je težja kot vreča pravice in
resnice.

Gospodar in gospodinja morata več kot štiri
oči imeti.

Če matere ni doma, hčerka skozi okno zijá.

Svetinje Kristusovega trpljenja

Najznamenitejše dejanje naše zgodovine, Kristusovo trpljenje in smrt, se je odigralo v Jeruzalemu. Tja se obračajo oči in misli vernikov, posebno v postnem času. Z Jeruzalemom so nerazdružno zvezani veliki spomini na Kristusovo trpljenje. Poleg krajev, ki so orošeni s sveto krvjo Odrešenikovo, so nam sveti in častitljivi zlasti tudi predmeti, ki so bili s trpečim Jezusom v dotiki. Reči, ki so bile v dotiki s Kristusom ali svetniki, kakor tudi svetniška telesa oziroma njih ostanki, se imenujejo »svetinje«, ali z latinsko besedo relikvije. Umevno je, da častimo n. pr. Kristusov križ in druge reči, ki so z njegovim trpljenjem in smrtjo v zvezi; tudi stvari, ki so jih rabili svetniki, so nam drage. Saj ljudje močno cenijo celo take reči, ki se odlikujejo zgolj po starosti, ali pa po tem, da so bile v lasti odličnih zgodovinskih oseb.

Med prve in najdražecenejše svetinje štejemo po pravici križ Kristusov.

Sv. evangelij nam opisuje, kako je moral Zveličar sam nesti svoj križ na Golgoto, kako je bil nanj pribit in kako je po treh urah strašnega trpljenja na njem umrl.

Svetinje trpljenja G. N. J. K.

Po križanju so po judovskem običaju vrgli Kristusov križ s križema obeh razbojnikov v izsušen vodnjak. Našla ga je šele sv. Helena, mati cesarja Konstantina, okoli l. 330., ko je na kraju Kristusovega trpljenja in smrti dala zgraditi veličastno cerkev. Del tega križa je prišel v Rim. Najbrže ga je poslala sv. Helena sama, saj je dala zgraditi v Rimu tudi baziliko, kjer naj bi se ta relikvija hranila. Imenuje se še danes »Bazilika sv. križa v Jeruzalemu«.

To svetinjo so v Rimu že od najstarejših časov močno častili. Ogromne množice romarjev so se stekale v Rim, da počaste les svetega križa. Papež sam je na veliki petek šel bos v procesiji iz Laterana v cerkev sv. križa in počastil sv. relikvijo. Tam je tudi nastal ganljiv obred velikega petka, ki se imenuje počesčenje in odkrivanje križa z ganljivim napevom: *Ecce lignum crucis...* Glejte les križa, ki je na njem visel nas Odrešenik!

Sv. relikvija se hrani še danes v isti cerkvi v posebni kapeli, ki so jo v ta namen zgradili l. 1930. Zdaj je relikvija razlomljena v tri dele in položena v obliki križa v krasen relikvijarij. (Glej sliko!)

N a p i s. Sv. pismo pripoveduje, da je dal Pilat pritrditi na vrh Jezusovega križa napis v aramejskem, grškem in latinskem jeziku: »Jezus Nazareški, kralj Judov (začetne latinske črke I. N. R. J.«).

Sv. Helena je našla s križem tudi ta napis. Najbrže ga je poslala v Rim obenem z omenjenim delom križa sv. Helena sama. Tako govori najstarejše sporočilo, dasi o njem v srednjem veku niso nič vedeli. Ko so pa l. 1492. popravljali cerkev sv. križa v Rimu, so našli ta napis v neki votlini v zidu. Tedanji papež Inocencij VIII. ga je dal preiskati, nato je mogel izjaviti, da je res iz davnih časov.

Napis sam ima mnogo znakov, ki govore, da je pristen.

Hranijo ga v cerkvi sv. križa v Rimu v posebnem relikvijariju. Prav za prav je ohranjen samo srednji del deske. Od napisa se je ohranila le grška in latinska beseda *Nazarenus*, od aramejskega napisa pa le nekaj črtic.

Z e b l j i. Po sv. pismu je mogoče posneti, da je bil Kristus pribit na križ z žebli in sicer s štirimi, ne samo s tremi. Najstarejša poročila namreč govore, da je bila vsaka Zveličarjeva noža posebej pribita na križ. Sv. Helena je zasledila obenem s križem tudi žeblje. Cerkveni pisatelji poročajo, da jih je izročila svojemu sinu Konstantinu in da je cesar dva ohranil zase, dva pa da je prepustil vernikom. Eden

*Z ameriške misijske poti ljubljanskega škofa dr. Gr. Rožman-a
1. Po službi božji v župniji sv. Štefana, Minn. 8. nov. 1935*

od teh je pozneje prišel zopet v last cerkve sv. križa v Rimu. Dolg je 12 cm; manjka mu pa konice, ki je morala biti dolga do 6 cm. O pristnosti tega rimskega žebelja do sedaj ni bilo resnih pomislekov. Zebliji pa, ki jih hranijo po raznih cerkvah so zgolj posnetki.

Sulica. V evangeliju sv. Janeza bremo, da je eden vojakov prebodel stran Odrašeniku; hotel se je prepričati, če je res mrtev. Sulica je bila last vojaka, zato tudi ni bila pokopana z ostalimi predmeti. Kako je prišla v last kristjanov, ni znano. Staro sporočilo trdi, da se je oni vojak potem spreobrnil. Tudi je znano, da se je sulica nahajala okoli l. 500. v cerkvi na Kalvariji. Pozneje je po raznih naključjih prišla v Carihrad. Konico sulice si je nato pridobil francoski kralj sv. Ludovik, ostali del sulice pa je bil podarjen l. 1492. papežu Inocenciju VIII. Rimljani so svetinjo sprejeli z veliko častjo. Med francosko revolucijo se je konica izgubila, pač pa hranijo v cerkvi sv. Petra v Rimu še sedaj ostali del sv. sulice.

Sv. stopnice. V Rimu so posebno v časti tudi sv. stopnice v poslopju blizu lateranske bazilike. Imajo 28 posameznih stopnic

iz belega marmorja. Na vrhu stopnic stoji starodavno svetišče (bivša papeška hišna kapela), ki se zaradi mnogih svetinj, ki so v njej shranjene, imenuje »Sancta Sanctorum«. Prastaro izročilo trdi, da so to stopnice iz sodne hiše, kjer je Pilat obsodil Odrašenika na križ. Po njih je stopal Jezus trikrat: Prvič, ko so ga njegovi krivični rojaki privedli pred rimskega sodnika; drugič, ko se je Zveličar vrnil od Heroda k Pilatu v beli obleki; tretjič, ko je moral z dvorišča razbičan in s trnjem kronan pred Pilata, da ga je ta mogel pokazati ljudstvu z vzklikom: »Glejte, človek!« Kdo bi jih bil pripeljal v Rim? Staro izročilo trdi, da sveta Helena, dasi jih nihče od starih pisateljev ne vzame v misel. Prvič se omenjajo šele za časa papeža Sergija II. v 9. stoletju. Uradno pa govori o njih šele papež Paskal II. (1099—1118) takole: »Po teh stopnicah je hodil sam Zveličar in jih posvetil s svojo krvjo.« Isti papež je potrdil že dovoljene odpustke in je dodal še novih. Krščansko ljudstvo je imelo svete stopnice vsa stoletja za pristne. Kralji, cesarji, papeži so šli po njih kleče. Papež Pij IX. se je še kot 80 letni starček kleče povzpел do vrha. Tudi še danes najdeš ob vsakem času na njih

2. Med pontifikalno sv. mašo 20. oktobra 1935, Butte, Mont. (Župnik M. Pirnat)

ljudi, ki se pobožno po kolenih pomikajo proti vrhu do kapele »Sancta Sanctorum«.

Steber bičanja. Ker so bila zaman vsa Pilatova prizadevanja, da bi nedolžnega Jezusa oprostil, ga je dal bičati. Rimljani so imeli tedaj navado, da so bičanca privezali k nizkemu stebriču.

Steber, ki je bil Jezus nanj privezan, so kristjani že od nekdanj častili. Omenja ga že l. 333. neki romar, ki je potoval iz mesta Bordeaux v Jeruzalem; prav tako govori o njem sv. Hieronim. Okoli l. 1220. se je mudil v Palestini kot papežev legat kardinal Janez Colonna. Ta je steber, ki so ga v Jeruzalemu do tedaj častili, prepeljal v Rim in ga dal postaviti v svoji kardinalski cerkvi sv. Praksede. Tu stoji še danes v posebnem relikvijariju. Stebrič je visok 63 cm in v sredini nekoliko zožen. Je iz črnobelega marmorja.

Trnjeva krona. Sv. pismo pripoveduje, da so vojaki po bičanju potisnili Zveličarju na glavo še trnjevo krono. Ni gotovo, ali je obdržal Zveličar trnjev venec tudi na križu. Sv. Helena ga s sv. križem ni našla. Hranili so ga menda pobožni kristjani v Jeruzalemu že od začetka. V 4. stoletju ga mimogrede omenjata sv. Pavlin in sv. Janez Krizostom.

V 6. stoletju pravi slavni minister in poznejši menih Kaziodor v svoji zgodovini, da v Jeruzalemu časte trnjevo krono.

Okoli l. 1095. je prišel trnjev venec v last carigraskih cesarjev. L. 1239. si ga je pridobil francoski kralj Ludovik IX. sveti, ki je zanj sezidal v Parizu prekrasno gotško cerkev, tako imenovano »Sveto kapelo«. Danes se nahaja v kristalnem relikvijariju, ki ga je daroval cesar Napoleon I., v pariški cerkvi Notre Dame.

V Rimu imajo samo nekaj trnov iz te krone. Dva hrani cerkev sv. križa; trije so pa v cerkvi sv. Praksede, kjer je tudi steber bičanja. Te trne je podaril cerkvi sv. Ludovik, v zameno pa je dobil obroč od stebra bičanja.

Veronikin prt. Staro izročilo pove, da je dala Zveličarju, ko je nesel križ na Kalvarijo, pobožna žena prt, da bi si obrisal okrvavljeno obličje, Zveličar pa da je dobri ženi za njeno dobroto vtisnil svoje obličje v ta prt. Teга dogodka se spominjamo tudi pri 6. postaji križevega pota.

Gotovo je srečna Veronika skrbno hranila prt s čudežno podobo; toda ali se je tudi potem ohranil? V cerkvi sv. Petra v Rimu imajo starodaven prt, ki o njem trdijo, da je Veronikin. Res se prvič omenja uradno šele l. 1101.,

vendar se da iz raznih sledov sklepati, da so ga hranili v Rimu že v 5. ali 6. stoletju. Kdo ga je prinesel v Rim in kdaj, ni znano.

V prejšnjih stoletjih so ta prt silno častili. Papež Pavel II. ga je nosil l. 1470. bos v prošnjih procesiji zoper Turke, in Pavel V. ga je l. 1606. prenesel sam v novo zgrajeno baziliko svetega Petra.

Na prtu je obličje trpečega Zveličarja, ki je pa danes že skoro čisto obledelo. V novejšem času sodijo, da ta relikvija ni pristna.

To so glavne svetinje Kristusovega trpljenja, ki jih hranijo v Rimu. Za marsikatero na podlagi zgodovinskih virov res ni mogoče popolnoma ugotoviti njene pristnosti, vendar so kljub temu ljube in dragocene vsakemu vernemu kristjanu. Spričo njih človek pozabi na vse drugo in pred dušnimi očmi se mu živo odigra ona veličastna in pretresljiva žaloigra, po kateri je bil odrešen človeški rod.

Dr. J. Gr.

Janec Ovsenik

Povest. Ferdinand Benz. — Poslovenil Janez Pucelj. — (Dalje.)

Opoldne je prinesla Tilka sijajno jed na mizo: preprosto, krepko kmečko hrano in ržen kruh. Za večerjo so si izprosili sok s smetano, ker je bila sinočnja večerja tako »edinstveno dobra«, kakor se je blagovolil izraziti Zalar; samo Dušan je prosil tri žlice, da ne bi bilo treba spet šteti. Prenočišča pa niso zamenjali, saj človek nikjer tako sladko ne spi kakor na slavnici na prostem.

Popoldne so vozili Zoranovi domov rž. Janko je videl oba prijatelja šele proti večeru. Šla sta bila z ljudmi na polje, nosila na njivo povresla, jih razgrinjala, da je bilo ženjicam treba vanje polagati samo svoje naročaje, in sta se kar prilično brinila, tako da je veliki hlapec venomer godel: »Bi jih imel človek za večje lenuhe, te študente. Da pridejo pravemu v roke, bi se naredili še kar prav porabni hlapci iz njih — sčasoma seveda.«

Pri zadnjem vozu, ki pa ni bil več zvrhoma poln, sta prostovoljna pomagača prisedla in se zapeljala prav v skedenj. Vse jima je bilo novo, pa skoraj nista mogla povedati, kako sta vesela, tako sta bila žejna. Prosila sta Tilko vode, pa deklíč jima je odstetoval vodo, stekel v klet in jima prinesel dva beloprstena lonca, polna sladkega presnega mleka.

V dolgih požirkih sta pila kar iz loncev in si sijajno pogasila žejo. Tilka pa je spet prišla, dala vsakemu žlico, narezala v mleko tenkih rezin kruha, jih potopila z žlico, da so se odmočile, in povabila gosta, naj zajmeta.

Tako jima ni dišala še živ dan nobena jed, niti ne še tako dobra Martinova gos. Pokrepčana sta poiskala Janka in mu povedala, kaj vse sta delala. Večer se je že nagibal nad pokrajino. Sedli so drug poleg drugega pod staro, na samem stoječo hojo. Blizu njih se je pasla čreda.

Sonce se je z žarki vprav dotaknilo okroglega Olimpovega vrha. Počasi je polzelo za

njegovo gozdnato zaveso. Zarelo in gorelo je rdeče. Ogenj je lil iz njeга in preplaval večerno nebo, da so oblaki goreli v rdeči žerjavici.

Janko je bil resen in molčeč. Tudi tovariša sta sedela tiho in občudujoč. Šele pozneje je povzel Janko:

»Poglejte kri, ki se vanjo potaplja oblaki. Ovčar Tone pravi, da tako nekoč ves svet zakrvavi, ko pride svetovna vojna. Tako se vama pobarva telo, ko bosta častnika in bosta morala braniti deželo. Tedaj pomislita na ta večer in na to staro drevo, tedaj se spomnita tihih gorá, teh svetih gozdov, dobrih ljudi, ki tod prebivajo in si pridobivajo kruh iz zemlje. Vse to bosta morala braniti. Pomislita na vse to, pa vama bo laže doprinesti veliko žrtev. Morda pordeči beli sneg vajina kri, kakor pordeči sončni ogenj beli oblak.«

Tovariša sta poslušala s prav posebnimi čustvi Jankove besede. Ta pa je nadaljeval:

»Pred leti, ko sem še s Tonetom pasel ovce, je bilo dostikrat videti tak velik žar na nebu in sem ga vedno opazoval, dokler se ni prelil v jekleno modro in slednjič v črno. Tone je pri tem vselej rekel: Ljudje na svetu so hudobni, zato razliva Zveličar svojo sveto kri čez nebo, da bi se poboljšali. Rad bi ljudi poboljšal in jih oveselil in osrečil. Pa ljudje ne vidijo njegove bleščeče se srčne krvi. Sede ob svojih svetilkah in računajo, koga bi ogoljufali; igrajo, pijejo in kolnejo po krčmah, leno polegajo po blazinjakih in zavidajo pridnim ljudem; nihče pa ne vidi Zveličarjevega krvavega znamenja na nebu in nihče se ne mara poboljšati. — Kadar je Tone tako govoril, mi je bilo, kakor da naj bi šel jaz kdaj tja v krčme in hiše, v mesta in vasi pozivat ljudi, naj pogledajo Zveličarja na nebu in se poboljšajo. Od tedaj mi je, kakor da moram kdaj jaz pomagati Zveličarju in poboljšati dosti ljudi. Dosti naj se jih osvobodi vsega, kar jim stiska duha; tedaj

se bodo oveselili. Moram stati ob strani umirajočim, da jih ne bo groza iti skozi skrivnostna vrata, tja v drugi svet. Da, zares, od tedaj mislim vsevdilj, da moram postati duhovnik. Tone pravi: Duhovniki so Zveličarjevi služabniki na zemlji. Težko mi je. Pa vidva se tudi ne bojita krvi in postaneta častnika, zakaj ne bi postal jaz služabnik ljubelega Zveličarja in mu pomagal osrečevati in boljšati ljudi?»

Dušan in Zalar sta strmela v Janka. Še nikdar ga nista videla razposajeno veselega, toda na tako resnost in svečanost pri njem še nikdar nista naletela. Prvič sta se zmisliła, kaj se pravi voliti si poklic. Videla sta, da zahteva poklic od človeka silovito dosti, celó življenje. Misel, da bosta rožljala s sabljico, se šopirila po ulicah, kazala se na ogled, da bi ju ljudje občudovali, jima je obledela pred duhom. Videla sta na tleh beli sneg, ki ga rdeči njuna kri. Molčala sta in misliła na starega ovčarja Toneta in veliko vojsko, ki jo je pastir že leta prerokoval. Janka pa sta si predstavljala, kako stopa v črnem talarju, se sklanja umirajočim nad bleda obličja in kako spreletava smehljaj obraze bolnikom, kadar ga vidijo in slišijo njegove mirne besede.

Počasi je ugašal žar neba. Molče so se dvignili vsi trije. Janko je zažvižgal in poklical ovce, naj gredo domov.

Ko so prišli s čredo do tamara, je bila Tilka že tam. Janko je še urno potresel živalim rdeče soli v nalašč za to pripravljene žlebiče. Kaj hlastno so jo polizale. Potem jih je zagnal v tamar.

Prijatelja sta »gospodično«
Tilko že vljudno pozdravila in začela, oborožena vsak s svojo žlico, zajemati iz skupne skledе. Dišalo jima je imenitno in po mnogih slavospevih, kako izvrstna kuharica je Tilka, je moral Janko odpreti spalnico. Dušan je pobrskal po nahrbtniku in po kratkem trudu s svrdcem za odpiranje zamaškov je lahko postregel prijazni kuharici s čašo dobrega vina. Pila ga je in se smejala. Se je pa uprla odločno, da bi vzela še drugo čašo, da je ne bi spet bolela glava. Silila je domov in povabila študente še enkrat, naj gredo prenočevati v hišo.

Prazno skledo z žlicami so pospravili in spremili Tilko do blizu vasi. Na vso moč se je začelo temniti. V daljni dalji se je užigala bliskavica. Janko se je ogledal. Zrak je bil soparen in nebo prevlečeno.

»Nocoj bosta lahko slišala koncert, ki bo do pri njem imeli prvo besedo bobni in bobnice,«
pripomni Janko. »Poiskati si moramo vsekako miren kotiček, posebno še, ko smo daleč od črede.«

Gredo k ovčarskemu poletnemu dvorcu, ga pograbiyo in pririnejo bliže k čredi, na rob njive, v zatišje visokega črnega trnja in bez-

govja. Slamo so prinesli s seboj. Janko previdno zastre spodnji del voziča z gosto ponjavo, ki ne prepušča ne dežja ne vetra in je psu za zavetje v viharnih nočeh. Grmovje bo že zadrževalo najhujši naval dežja, ako bi zares prišla huda ura. Spalna vreča se razprostira na slami. »Lahko noč,«
so poslove in vsak zleze na svoje ležišče. Tudi Rolf leže vzdolž Janku k nogam.

»Le mirno zaspita, četudi bi grmelo in se bliskalo. Streha drži dobro. Če pa se veter zasuče, da bi me imel naprati dež, dobita za eno noč osebenka na stanovanje!«
zakliče Janko kvišku h kolim.

»Če bo grmelo, moraš za gotovo priti, tam spodaj ne moreš biti!«
mu zakliče nazaj Dušan. Ni bil prijatelj neviht, četudi ni hotel pokazati, da se boji.

Ker je bil večer jako soparen, ni Janko zapel spalne vreče, tudi še ni maral zaspiti, ampak se je prej ogledal po vremenu. Nebo je bilo temno. Nobene zvezde ni bilo videti. Prav tam daleč v daljavi je pobliskavalo. Je pač moral biti nad mestom vihar, ki je metal prav do sem svoj sijaj.

Tovariša nad Jankom sta kmalu trdno zaspala. Zalar se ni zmenil za nobeno nevarnost, kar je tudi Dušana pomirilo.

Tudi Janku so zlezle oči skupaj. Šele po polnoči ga je zbudil daljni grom. Tudi je sapa šelestela v grmovju. Čisto daleč pa se je slišalo šumenje gozda. Milijoni trepetajočih listov so složno, razločno šepetali, kakor šepetajo neštevilni valovi morja tudi ob brezvetrnem vremenu, medtem ko ob viharju tulijo in grmijo.

Nocoj Janko ni zbudil pomočnikov, da bi zabijali staje. Vedel je, da tako ne bosta mogla več Bog ve kako dolgo spati. Opravil je delo sam. Ko je skončal, je sunil prvi veter in naznanil, da se bliža nevihta. Ni še Janko dolgo ležal v spalni vreči, tedaj se zabliska v drevje gozda in grom zabobni skozi noč, da se naglo zbudita tudi ovčarja v zgornjem nadstropju in odpreta oči.

»Huda ura,«
reče Zalar.

»Janko, čuješ?«
zakliče Dušan. »Je nevarno?«

Namesto odgovora zabobni spet grom. Za nekaj trenutkov je ves vozič v ognju. Povrh tega začne iz raztrganih oblakov dež v mo-gočnih kapljah bobnati po pločevinasti strehi. Od neviht v daljavi so se zdaj pa zdaj pobliskavali jarki bliski. Skozi okence v zadnji steni je bila videti vsa pokrajina za nekaj sekund razsvetljena kakor podnevi. Ovce so se tesno gnetle v kot in blejale.

Janko je imel kotiček varen pred dežjem. Vendar pa je zlezl iz vreče in se splazil k tovarišema v vozič. Stisnili so se in imeli pro-

stora dovolj, zlasti ko je še Janko stegnil noge skozi vratca pod napušč.

Občudujoč in s skrito grozo so zasledovali samotarci silovito igro, ki je odvršala proti Olimpu. Mislili so pri tem na »Zevsa, boga gromovnika, ki meče bliske«.

Medtem je poiskal Janko svečico, ki jo je imel spravljeno med vsakovrstno ropotijo v mali stenski omarici, narejeni v voziču pod slemenom. Prižgal je luč in medtem ko je nevihta odhajala, so pastirji na prostem polju

sredi noči ljubko kramljali in popili še tisto kapljo vina, ki jim je bila ostala. Potem so se spet umaknili in vsak je spal zdravo v čudovito hladnem in razčiščenem nočnem zraku.

Zoranovi pa so se bali za mlade ljudi, ker so bliski udarjali tako blizu. Tilka ni mogla zaspati cele ure in se je iznebila mračnih predstav šele tedaj, ko so jo primahali vsi trije čvrsti in lačni na dvorišče in so smejoč se pripovedovali, kako prijazna je bila noč.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

I Z Ž I V L J E N J A C E R K V E

Najbolj pri srcu. Papež Pij XI. je poslal okrožnico škofom v Braziliji, kjer so poslanci sovjetije hoteli zanetiti revolucijo, pa jim ni vedlo. Sveti oče govori o Katoliški akciji, nato pa posebno priporoča skrb za revnejše sloje, za delavstvo v industriji in kmetijstvu. Njim predvsem je potrebna materinska skrb svete Cerkve, saj so najbolj izpostavljeni protiver-skim in protisocialnim hujšakem.

Cerkev božjega groba v Jeruzalemu. Večkrat smo že slišali, da je svetišče na kraju Jezusovega groba v slabem stanju, da razpada in da je zlasti kupola v nevarnosti, da se zruši. Angleški komisar je zaradi tega poslal svoji britski vladi poročilo s predlogom, naj se to svetišče temeljito popravi in obnovi. Arhitekt Viljem Harvey predlaga zlasti popolno prenovitev kupole, ki je bila ob raznih manjših potresih precej razdrapana. Tako je upati, da bo ta sloveča spominska cerkev vendarle rešena in dobila velike častitljivosti vredno lice.

Tako je najbolje. Ko je 19. febr. 1936 monakovski kardinal dr. Faulhaber praznoval 25 letnico škofovanja, mu je čestitala vsa katoliška Nemčija kot junaškemu, »tolikrat od nasprotnikov Cerkve napadenemu, zato pa tembolj ljubljenu slavljenču na škofovskem prestolu«. Neki monakovski list je takole zapisal: »Ker katoličani vedo, kako težko je breme škofovske službe in kako velika očetovska skrb za izročene duše tare odličnega monakovskega nadpastirja, se zbirajo raje v sklenjenih vrstah pred ostarjem, kjer pošiljajo podvojene prošnje k Bogu, kakor da bi z osebnim čestitanjem jemali svojemu škofu dragoceni čas.«

Na hudo poskušajo so postavljeni katoličani v Nemčiji zlasti pa voditelji in vzgojitelji katoliške mladine, duhovniki in svetni organizatorji. Kulturni boj, ki ga doživlja sedaj katoliška Cerkev pod sedanjim režimom v Nemčiji, je dosegel ostrine, kakršnih zgodovina nemškega naroda ne pozna. Nedavno so odvedli v preiskovalni zapor okrog 40 duhovni-

kov, med njimi prelata Wolkerja, in do 110 svetnih voditeljev katoliških mladinskih zvez. Oponašajo jim, da v zvezi s komunisti delajo naklepe zoper državo. Neresnica teh trditev se da z roko otipati. To je prav gotovo, da se niti eden voditeljev ni ne z najmanjšo besedo vezal s komunisti, ko so si načelno v nasprotju kakor noč in dan. Zato je pa kardinal kolinski, nadškof Schulte, vložil ugovor pri državnem kanclerju Hitlerju; tudi papežev zastopnik nuncij Orsenigo se je v tej zadevi oglašil na vnanjem ministrstvu. Doslej menda še ni uspeha.

V pregnanstvu izven domovine so prisiljeni živeti: Bivši kancler dr. Wirth, bivši kancler dr. Brüning, prelat dr. Kaas, dominikanski p. Strätmann, kaplan Fahsel, dr. Möbius in drugi, med njimi vse uredništvo znanega znanstvenega lista »Stimmen der Zeit«, ki je dobilo streho v rimskem Germaniku. Katoliški voditelji so postali tako mučenci za svoje prepričanje; toda bolj ko raste število mučencev, bolj se utrjuje pravična stvar, za katero trpe...

Iz malega raste veliko. Pri neki slovesnosti je imel oni mesec nadškof mesta Cincinnati msgr. J. M. Nicholas velik govor o delovanju ameriških škofov. Če hočemo to delo prav presoditi, imejmo pred očmi — je rekel govornik — od škofov ustanovljeno šolstvo po župnijah, ki je edinstveno po veličini in po žrtvah; dalje 2000 zavodov, srednjih šol in univerz; 24.000 dijakov v semeniščih, ki so jih ustanovili škofje in jih tudi vzdržujejo; 700 bolnišnic, ki jih vodijo redovnice, podpirajo pa škofje; 18.000 cerkvá. Vse pa končno vzdržujejo dobri katoličani. Pred 146 leti je dal Papež Pij VI. Ameriki prvega škofa v osebi msgr. Carrola; ko je bila ameriška hierarhija ustanovljena, je bilo v deželi 30 duhovnikov in 22.000 katoliških kristjanov. 90 let pozneje, ko je bil cerkveni zbor v Baltimore, so imele Združene države Sev. Amerike 1 kardinala, 72 škofov, 7000 duhov-

nikov, 7 milijonov vernikov. Danes, 50 let po cerkvenem zboru v Baltimore je Amerika s svojimi 107 škofi na drugem mestu na vsem svetu.

Proti sovjetizmu. Mednarodna obrambna zveza krščanskih cerkev proti boljševizmu je zborovala sredi januarja v Rotterdamu. Skupščino je vodil župnik dr. Krop. Navzoči so bili tudi diplomatski zastopniki. Govorniki so ostro obsojali preganjanje kristjanov v Sovjetiji in opozarjali, da preti boljševiška nevarnost vsemu svetu. — Uspeh posvetovanja je bil sklep, da se pošlje spomenica tajniku Zveze narodov Avenolu v Zenevo. V spomenici so našli obilico z dokazi podprtih primerov, ki pričajo o besnosti boljševiškega sovraštva proti cerkvi in krščanstvu, in o nečloveškem mučenju duhovnikov. Zborovalci zahtevajo, da se vse te vnebovpijoče krivice odpravijo. V dostavku se omenja še tole:

»Dokler sovjetska unija ni pripadala Zvezi narodov, nam je tajništvo (Zveze narodov) kot odgovor na naše vloge in prošnje dokazovalo, da se visoka skupščina ne more vmešavati v zadeve, ki so izven njegove sodnosti. Zdaj pa se vsa zadeva tiče države, ki je članica Zveze narodov. Zoper to članico so namerjene naše tožbe. Brez ozira na vse drugo — zahtevamo vsaj svobodo vesti in bogoslužja. Odkar je bila sovjetija sprejeta v Zvezo narodov, nismo opazili, da bi se bile verske razmere na Ruskem kaj izboljšale...«

Na mednarodni izložbi katoliškega tiska v Vatikanu (od 12. maja do 31. oktobra) bomo imeli poseben paviljon, kjer bo na vpogled 37 slovenskih in 67 hrvatskih katoliških listov in deseterica listov narodnih manjšin (rusinskih, nemških, madjarskih). Poleg tega bo še na razstavi 23 drugih slov. in hrv. tiskovnih publikacij. Zastopnik jugoslov. katol. tiska nadškof dr. I. Šarić je v stalni zvezi z osrednjim izložbenim odborom v Vatikanu, v pomoč mu je pa rektor hrv. zavoda sv. Jeronima v Rimu, dr. J. Madrec. Načrte za umetniško ureditev našega izložbenega oddelka je izdelal slikar V. Kirin.

V Benetkah imajo novega patriarha z imenom Adeodat Janez Piazzza. Doslej je bil nadškof v Beneventu.

56.977 podpisov je zbralo osrednje vodstvo katoliške mladine v Belgiji zoper razširjanje umazanega in pohujšljivega slovstva. Spomenico s temi podpisi je izročilo kralju posebno odposlanstvo s prošnjo za pomoč.

Sedem vagonov lesa so poslali tirolski kmetje v Palestino. Podarili so ga za zidavo frančiškanskih šol in misijonskih hiš v Sveti deželi.

Duhovnik in ljudstvo. Dunajski kardinal dr. Innitzer govori v letošnjem postnem pastir-

skem pismu o duhovniku med ljudstvom in pravi: »Ni ga katoliškega kristjana, ki ne more drugače kakor da s hvaležnim srcem prizna, da je bil v najvažnejših in najodločilnejših trenutkih svojega življenja z duhovnikom v odnošajih... Tako mu je duhovnik od prve ure življenja pa do nebeskih vrat tisti, ki blagoslavlja, ki posreduje milosti, ki vodi in tolaži.«

Sirski patriarh kardinal. Med 20 novimi kardinali je zbudil posebno pozornost patriarh Sircev, Ignacij Gabriel Tappuni. Novi kardinal je verski poglavar z Rimom združene sirske cerkve, ki šteje 64.560 pripadnikov; od teh 14.540 izven domovine (v Združenih državah, Argentini, Braziliji in drugod). Škofijski sedež patriarhov je prav za prav Mardin. Ker pa je to mesto še danes turško, bivajo patriarhi v Siriji, in sicer pod francoskim pokroviteljstvom. Zedinjena sirska cerkev je razčlenjena v pet nadškofij in dve škofiji, ki so po številu duš nekaj takega, kakor naše majhne dekanije. Nezedinjenih Sircev je na istem ozemlju 174.000. Privesti te ločene brate v naročje prave Kristusove Cerkve je gotovo iskrena želja novega kardinala, ki ga je vse prebivalstvo brez razlike vere ob povratku sprejelo z velikanskim navdušenjem.

Ljubljanska škofija. V Cerkljah pri Kranju je bila 21. febr. vélika pogrebna pobožnost za pokojnim dekanom Fr. Dolinarjem. Med starejšimi duhovniki ljublj. škofije je bil pokojni zlatomašnik in duhovni svetnik izrazita osebnost: močatost, odločnost, umerjenost, delavnost in pobožnost — so bile značilne poteze njegovega kremenitega značaja. Ni bil učenjak, pač pa razsoden, uviden in moder župnik, dober svetovalec sobratom, skrben dušni pastir svojih faranov in zlasti priljubljen spovednik. V označbi »oča«, kakor so ga splošno nazivali zlasti duhovni sobratje, je izražena zlasti njegova skrb, dobrodelnost in domačnost proti vsem. 32 let je z molitvijo in s svojo veljavno besedo vodil in varoval obsežno cerkljansko župnijo. Naj uživa plačilo pri Bogu!

Za dekana kranjske dekanije je imenovan mestni župnik v Kranju, duhovni svetnik Matija Škerbec.

Lavantinska škofija. Za kanonika mariborskega stolnega kapitlja je imenovan ravnatelj dijaškega semenišča dr. Alojzij Ostrc.

MARIJINE DRUŽINE

Smlednik. Francki Ločniškarjevi v spomin! Prav ko se je začela vzbujati pomlad — ko so pognali na obronkih prvi nežni cvetovi, si odšla od nas v večno pomlad. Zalostno so zapeli 20. febr. 1936 domači zvonovi, ki si jih v življenju tako zvesto slušala kadar so vabili

v božji hram k službi božji. Srca vseh, ki smo te poznali, je napolnila žalost. Kruta, mukopolna bolezen te je priklenila na bolniško posteljo nad polletno dobo. Ves ta čas trpljenja nismo čuli pritoževanja iz tvojih ust; v vsem si uvidevala voljo Najvišjega. V junaškem prenašanju težkega trpljenja si nam zapustila zgled drugega Joba. Iz čiste ljubezni do Jezusa, katerega si toliko ljubila in se v svetem obhajilu z njim združevala vse življenje, si prenašala svojo bridko usodo. Zavest na lepo preživeto mladost ti je v boleznih dajala upanje, tolažbo in moč v vedno hujših bolečinah. Tvoja mlada duša je bila vsekdar polna lepih vzorov, vsa si bila prežeta v delu na izobraževalnem polju. Videli smo te na odru v vlogah, polnih humorja in veselja; svoj izredni talent si udeleževala prav spretno pri svoječasnem tamburaškem zboru. Povsod si znala z lepim zgledom in bodrilno besedo vplivati na mlada dekleta; tako si jih prav mnogo pridobila s svojo pobudo pod zastavo Marijino. Z veliko vnemo si še vsa vesela ob zadnjem Evhariističnem kongresu spremljala mladino na Stadion; nisi se ustrašila truda za slavo božjo, četudi te je že razjedala moreča bolezen. Povsod, kadar in kjer so se vršile priprave na čast božjo, si bila neutrudna med nami; pri delu za dobro stvar te nismo pogrešali nikdar. Bodi Brezmadežna, ki si pod njeno zastavo stopala tako zvesto in vdano, zdaj v nebesih tvoje bogato plačilo!

F. L.

Srebrni jubilej slavi Mar. družba fantov in deklet v Kostrivnici. Kakor hitro je za nami četrto stoletje. Ni veliko 25 let, neštete so pa milosti, ki jih je delila nebeška Mati Marija svojim vdanim izvoljenim otrokom. O tem bi mogel vsakdo, ki je v družbi, kaj posebnega navesti in povedati. Velika je pa tudi blagodati, ki jo ima vsa župnija od dobro urejene kongregacije. Pogostno obhajilo članov in članic vzpodbuja tudi druge, ki so bolj mlačni. Lep zgled ne more ostati nanje brez učinka; vsaj vest jim vzbuja. Člani in članice Mar. družb skrbe za okrasitev oltarjev in cerkve ob raznih slovesnostih. Mar. družba privablja s svojim zgledom ostale vernike za udeležbo pri popoldanski službi božji. Dobro organizirana družba skrbi, da se umaknejo slabi časopisi po župniji in da pride v vse hiše pošteno, zdravo, krščansko berivo.

Naj petkratpeti jubilej vlije v srca vseh, ki so v Mar. kongregaciji, novega ognja, nove vneme!

Šmartno pri Slovenjgradcu. V preteklem letu je zasijalo v našo Mar. družbo oživljajoče sonce božje milosti, ko smo imele v dneh od 28. aprila do 2. maja duhovne vaje. Namenjene so bile za vsa dekleta v župniji. Vsaka udeleženka je dobila sebi primerna navodila

in pouk za bodoče življenje; naj se odloči, da ostane pošteno deklet v svetu, ali vzorna ženamati, ali pa se daruje Bogu v redovnem življenju.

Tudi poštenega veselja v naši kongregaciji ne manjka. Napravile smo 28. julija izlet k Sv. Jožefu nad Celjem; med potjo smo se pa ustavile na lepi Dobrni. — Dne 20. oktobra se je pa pridružilo pod našo Marijino zastavo 14 mladih, nadebudnih deklet. V lepih besedah je g. voditelj polagal na srca novosprejetim, kako vzvišena je Marijina družba in kolika je sreča pravih Marijinih otrok. Naša želja je, da bi Marija pripeljala še več dobrih poštenih deklet v naš krog. — Mar. družba šteje sedaj 138 članic. V preteklem letu so odšle po plačilo za svoja dela tri vzorne članice, ki so bile ponosne na trak z Marijino svetinjo. — V okviru družbe imamo evhariistični, časnikarski, olepševalni in pevski odsek. Vse članice v odsekih pridno izvršujejo svoje dolžnosti. Odlikuje se časnikarski odsek, ki z agitacijo za dobre, nabožne liste in katoliške časopise vrši velevažno apostosko delo. — Marija, čuvaj svoje otroke in blagoslovi naše delo v novem letu!

Škofjeloška dekliška Marijina družba. V našo številno kongregacijo se je nanovo priglasilo 16 pridnih deklet. V l. 1935 nam je smrt pobrala pet članic, med njimi Manca Dagarin, ki je bila že omenjena v febr. številki »Bogoljuba«, pa je bilo pomotoma dano z Jensenic. Manca D. je bila vzeta iz naše srede. Pokojna je bila res vzor dekliškega, čistega življenja. Vsak dan je prihajala k sveti maši in se krepila z angelskim kruhom; preko dneva pa jo je spremljala Marijina pesem. Zato so jo pa vse tovarišice vzljubile. G. voditelj J. Podbevšek se je ob grobu v iskrenih besedah v imenu vseh članic poslovil od te zgledne Marijine hčerke. N. p. v m.!

(Nekaj dopisov smo morali odložiti za majevostevalko. — Ur.)

RAZNO

Ali že imate »Nebeške rože«?

Do danes je le še premalo znana zbirka knjižic »Nebeške rože«. Že od l. 1930 širi med nami dobro nabožno čtivo. Veliki škof Friderik Baraga, ki bomo njega proglasitev med blažene, kako upamo, v kratkem doživeli, je eno izmed svojih duhovnih knjig, ki so med Slovenci napravile izredno mnogo dobrega, imenoval »Nebeške rože«. V spomin na 100 letnico njegovega misijonskega in pisateljskega delovanja ter v zaupanju na njegovo pokroviteljstvo iz nebes, si je omenjena knjižnica nadela isti naslov: »Nebeške rože«.

Ko je po Evhariističnem kongresu med nami zopet močno zaživelo krščansko življenje,

zasidrano v sv. Rešnjem Telesu in v preblaženi Devici Mariji, naši Roži skrivnostni z Brezij, moramo paziti, da nam ogenj gorečnosti ne ugasne, da nam ljubezen ne omrzne, ampak da se še bolj razpali. In prav knjižice »Nebeških rož« imajo ta véliki, sveti namen: Ohraniti, utrditi in poglobiti med nami božje življenje.

Doslej je izšlo 7 knjižic te založbe. Že po samih naslovih se nam prikupijo, kaj šele po vsebini.

Naslov prve je: »Življenje z Jezusom«. Prevod je iz francoščine. Nauči nas prave domačnosti z Jezusom, Kraljem naših duš. Vsak navidezno še tako brezpomemben trenutek življenja dobi z Jezusom neskončno vrednost.

V drugi knjižici »Kraljevanje Srca Jezusovega v družinah« nam govori p. Matej, znani apostol ustoličenja Srca Jezusovega po družinah, ali bolje, govori nam samo Srce Jezusovo po mnogih zgledih čudežnih spreobrnjenj, da je vsem, ki imajo ljubezen do presv. Evharistije, do križa in samozataje ter ljubezen do duš, pripravljeno, naklanjati nam istih ali še večjih milosti.

III. knjižice »Sveta Terezija Deteta Jezusa« ne bo odložil nihče, ne da bi mu Mala Cvetka ne nasula rožnih lističev posebnih milosti. Življenjepis je izredno zajemljiv, ima mnogo podrobnosti, kakršnih v drugih spisih o sv. Tereziki ne najdemo. Predvsem nas pa vleče z neodoljivo silo na malo pot zaupanja in ljubezni, po kateri je tako uspešno hodila ljuba svetnica.

IV. Mihael Hofman: »Sv. rožni venec in Lavretanske litanije«. Slovenci smo Marijino ljudstvo. Še danes čuješ iz vsake poštene hiše zvečer molitev sv. rožnega venca. A čudno je, da se nemalo Slovencev v tujini tako hitro izgubi. Kaj je temu vzrok? Ali ne morda tudi to, da opravlja marsikdo molitev rožnega venca le z usti, namesto da bi molil tudi s srcem, premišljevalno. Navodilo za tako molitev sv. rožnega venca in litanij nam v prav slovenskem duhu podaja gornja knjižica.

V. in VI. zvezek »Nebeških rož« so dr. Lesarjeve šmarnice »Marija, mati milosti«. 31 premišljevanj o preblaženi Devici Mariji. Knjiga ni nič vsakdanjega, temveč je globoko zamišljena in otroško iskrena. Beri jo in črpal boš iz nje veliko pobude za pravo Marijino čiščenje.

VII. zvezek je zopet prevod iz francoščine: »Daruj se Bogu«. Za Sv. pismom in Kempčanovo »Hojo za Kristusom« je to eno najlepših ascetičnih del. Srečna duša, ki se je popolnoma darovala Bogu! Že tu na zemlji uživa radosti, ki jih svet niti ne sluti. Kaj šele jo čaka v nebesih! Kako se na preprost način

predamo Bogu in mu dan za dnevno prinašamo svoj borni »jaz«, je vsebina te čudovito lepe knjige.

Pa kaj bi podrobno navajali vsebino posameznih knjižic, ko je ena lepša od druge, ena bolj praktična kot druga. Zato: Vzemi in beri!

Vse knjižice odlikuje lepa, zvočna slovenščina, pripravní žepni format in nizka cena. Vsak zvezek stane mehko vezan le 15 Din. Res smo v dobi krize, a ljubezen do Jezusa je iznajdljiva in bo znala že kje prištediti borne novce, posebno ko gre za poglobitev duhovnega življenja. (Knjižice se naročajo v trgovini Ničman v Ljubljani). R. Pirc.

Naše slike. Don Bosko — kdo ga ne pozna?! Na ovitku vidimo sliko tega ljubeznivega svetnika in reševalca mladine, na prvi strani je pa slavonspev v počastitev njegovega spomina. Don Bosko je svetnik naše dobe. Rodil se je leta 1815. Svojo apostolsko pot je nastopil v Turinu med zapuščeno mladino; za zanemarene otroke se je zavzemal, jih poučeval, vodil na prava pota in v svojem zavodu, ki ga je sezidal z izprošenimi darovi, prehranjeval. L. 1888 ga je Bog poklical po plačilo. Po 46. letih je dosegel čast svetništva. In kako je prišel do te sreče? Prva skrb mu je bila ljubezen do Boga in z njo združena ljubezen do bližnjega. V tej ljubezni do bližnjega pa je imela prvo mesto mladina. Zanj je žrtvoval vse svoje moči in zmožnosti. Pri tem delu je prestal mnogo viharjev in premagal mnogo neprijetnih ovir. Pomagala mu je milost božja. Vse žive dni ni drugega iskal kot duše. Vsako njegovo delo je merilo na zveličanje duš, pa naj je imel opravka z mogotci sveta ali z zapuščeno mladino. Rad bi bil šel v tuje misijone, pa se je uklonil volji predstojnikov, ki so mu odkazali polje med mladino. Poslal je pa cele skupine duhovnih sinov iskat neumrljivih duš v poganske dežele.

Dne 31. jan. 1936 so blagoslovili ogromen kip Don Boskov v rimskih cerkvi sv. Petra. Tako je Don Bosko prištet med vélike svetnike, ki imajo častno mesto v papeški baziliki, kakor n. pr. redovni ustanovniki: sv. Frančišek, sv. Dominik, sv. Ignacij, sv. Terezija, kakor mladinski vzgojitelj Janez B. de la Salle, Zofija Barat i. dr. Don Boskovo delovanje se je razvijalo izvečine za časa vladave papeža Pija IX. (1846—1878.) L. 1858 je prišel Bosko prvič v Rim. Za njegovo ustanovo in bodočnost so bile odločilnega pomena avdijske pri svetem očetu dne 9. in 21. marca in 6. aprila 1858. Don Bosko in njegovi sotrudniki so prejeli prav poseben blagoslov od Pija IX. Od tega časa je veljal sveti vzgojitelj pri papežu kot odličan zaupnik. Dne 21. jan. 1877 je bil pri Piju IX.

zadnjokrat sprejet. Četudi bolan, se je sveti oče razgovarjal z njim celo uro. Malo nato mu je poslal 200.000 lir za nove salezijanske misijone.

Don Bosko je ljubezen do sv. očeta in do papeštva presadil v srca vseh svojih sotrudnikov in gojencev.

25-letnico prihoda sedanjega župnika Pečariča v našo faro (Dovje) smo praznovali 1. februarja. Ne bom opisoval njegove vneme za duhovni napredek in blagor vernikov; omenjam samo, kako je nam v težkih razmerah prenovil cerkev znotraj in zunaj. Imamo še lesen pod v cerkvi, kar se po deželi malokje vidi. Predelati je dal tudi župnišče in vrt. V teku njegovega pastirovanja je postavljen lep Prosvetni dom z velikim odrom, da ga v gorskih krajih težko najdeš enakega. To je delo velikih skrbi. Zdi se nam, da je naš gospod župnik drugi Don Bosko, ki je začel zidati obširno svetišče skoraj brez drobiža v žepu, dasi tudi nasprotovanja ni manjkalo. Zaupal je vedno na pomoč božjo in se zdaj lahko veseli dela svojih rok. Daj Bog, da dočaka še 50-letnico srečen in zdrav med nami! I.

DOBRE KNJIGE.

Liturgika. Večkrat smo že zapisali, kako se danes zlasti med mladimi razumniki širi in vnema zanimanje za cerkveno liturgijo. Liturgični nauk o cerkvenih obredih, o svetih dejanjih pri bogoslužju je sestavljen v knjigi, ki se imenuje »Liturgika«. Cerkvenega bogoslužja se morejo z zanimanjem in z večjim pridom udeleževati le verniki, ki so o zgodovini, o pomenu in izražanju posameznih obrednih dejanj zadosti poučeni. Iz tega razloga je močno koristno, če si krščanske družine nabavijo tudi knjigo »Liturgika«, ki v besedi in slikah nudi vsakomur dovolj pouka, da more s cerkvenim letom živeti. — Nedavno je izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani novourejena knjiga »Liturgika«, ki sta jo po navodilih katehetskega društva s posebnim ozrom na točno razlago svete maše in mašnih obredov in na zgodovinsko-razvojni podlagi z vso marljivostjo in točnostjo sestavila srednješolska kateheta: prof. dr. Jaklič in prof. dr. Vrečar.

Razlago ojasnjuje mnogo zanimivih slik. Knjiga je sicer namenjena srednjim in enakim šolam, pa je prav tako uporabna in razumljiva vsem, ki se hočejo poučiti o cerkveni liturgiji. Cena vezani knjigi Din 34.— Kdor bi pa hotel cenejšo liturgično knjigo skoraj v enakem obsegu, naj si naroči v isti knjigarni »Liturgiko« kanonika Stroja, ki stane samo 10 Din.

Sveta Terezija Deteta Jezusa. V hrvatskem prevodu je izšla pod naslovom »Život svete Terezije od Maloga Isusa« 322 strani v osmerki obsegajoča knjiga, ki bo razveselila ne le hrvatske častilce Male Cvetke, marveč tudi one slovenske naročnike, kateri bi radi imeli popoln in točen življenjepis ljubljene svetnice. Jezik je lahak in tudi Slovencem ne bo delal težav. Knjiga je izšla v založbi »Uprave Glasnika Srca Isusova« — Zagreb I. 147, Palmotičeva ul. 31. Cena mehko vezanemu izvodu Din 35.—, v elegantni vezavi Din 45.—.

Vsebina: Povijest jedne duše. (Napisala ona sama.) — Dodatek: Pisma sv. Terezije. Njene

pesmi. Cvetlični dež. (Številna ozdravljenja in uslišanja svetnice.)

Kar knjigo posebno poživi in ji podeli večjo mikavnost, so lične slike (vseh je blizu 20) na finem papirju. —

In še eno zanimivost v hrvatskem jeziku z veseljem priporočamo, namreč

O sv. potvrdi kao sakramentu apostolata Katoličke akcije. Pastirsko pismo dra Josipa Srebrniča, biskupa u Krku, za post 1936. — Da pripravi svoje vernike na letošnje birmovanje, je izdal krški škof obširen pastirski list o sv. birmi. »Svet naj danes ve, da je dan sv. birme dan Jezusove vojske, ki se širi, obnavlja in pomlaja, da je to dan Katoliške akcije in apostolata. Sv. birma je namreč v najožji zvezi s Katoliško akcijo« Posebno sodobno je poglavje z naslovom: Pogledi na polje rada. Tu poziva skrbni nadpastir, naj katoličani svojim otrokom zahtevajo katoliških učiteljev in katoliških učbenikov; oboja kopaljščno razuzdanost, komunizem, adventizem, versko brezbriznost in nekrščansko pojmovanje družine. Kot priprava ljudstva na birmovanje je to pastirsko pismo tudi pri nas lahko zelo porabno. Pisati je treba ponj biskupskemu ordinariatu v Krku. — J. Š.

»Dobri Pastir«. Mnogo bralcev »Bogoljubovih« še ne ve ne, da imamo za notranjo (premišljevalno) molitev vzoren pomoček v knjigi, ki jo je (3 zvezki) sestavil semeniški spiritual dr. C. Potočnik z naslovom »Dobri Pastir«. Vsebinsko pove že naslov. Prvi zvezek ima premišljevanja za čas od adventa do posta, III. od posta do vnebohoda, II. za binško dobo. Založnica »Ničman« v Ljubljani je za velikonočni čas znižala ceno za 25%. Poslužite se ugodne prilike.

Kristus je vstal. 12 velikonočnih pesmi za cerkveni mešani in moški pevski zbor. — Breda Šček, Loče pri Poljčanah. Cena Din 11.—.

Nove, pevne, lahke skladbe.

V hrvatskem jeziku je izšla knjižica: **Novi potpuni oprost (odpustek) na času smrti**, podijeljen od b. n. pape Pija X., sa kratkim poukom o oprostima uopće. Cena knjižici je 1.50 Din. Naroča se: Sarajevo, Korošćeva ul. 15.

PROŠNJE IN ZAHVALE

Priporoča se P. A. v R. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji, sv. Jožefu in sv. Bosku za pomoč v stiski za spreobrnjenje moža. — A. B. se priporoča v molitev, da bi bila uslišana. — N. M. v Sl. se priporoča sv. Tereziji Det. J., presv. Srcu J. in M., Mariji Pom. na Brezjah, T. Ledochovski za ozdravljenje. Ista bolna mati naj bo priporočena tudi dobrim vernikom v molitev.

Zahvaljujem se za uslišano prošnjo po prošnji služabnice božje s. Marije Celine od Darovanja za pomoč v težkih zadevah. Prav lepo se pa tudi zahvalim bralcem lista, ki so se me na moje ponovno prošnjo, objavljeno v »Bogoljubu«, spominjali v molitvi in mi tako pomagali, da sem srečno dosegel cilj. Spominjam se jih vsak dan pri sv. maši kot dobrotnikov.

Zahvaljujem se za uslišano molitev — sv. temu Jožefu in Mariji Pomočnici. Vera Mazi, Zemun. — A. B. iz Blagovice se zahvaljuje presv. Srcu J., Materi božji, sv. Tereziji D. J., sv. Antonu in sv. Jožefu za izboljšanje boleznih in za popolno ozdravljenje v drugem primeru. — M. P. Tisočera zahvala Tebi, o Marija, da si tako v izobilju pomagala v težavah. — Članica M. dr. v Dolu se zahvaljuje M. b., sv. Tereziji Det. J., b. služ. Baragu in dušam v v. za srečno operacijo. — K. Kobola, Beograd, se zahvaljuje škofu Antonu Martinu Slomšek u za uslišano prošnjo v težki zadevi.

ODGOVORI

H. M. S. M. Pristava: Svoj čas je bilo več Slovenk, ki so čutile v sebi misijonski poklic, sprejetih pri »Sestrah brez madežnega spočetja Device Marije« na Češkem. Prosilka, ki ima trdno voljo darovati se Bogu in željo delovati kot pravna žrtev za rešitev duš bodisi v notranjih misijonih ali med poganskimi narodi, mora biti: katoliške vere, zakonska, telesno in duševno

zdrava, neomadeževane preteklosti, veselega, odkritega in miroljubnega značaja, pa tudi dosti nardjena, da se bo lahko izobrazila za delo v kongregaciji. Starost od 16. do 24. leta. Uboštvo ni vzrok, da bi prosilka ne bila sprejeta, ako so dani drugi pogoji. (Glej natančneje »Bogoljub« 1932, str. 385.) — Naslov: Generalni správa kongregace sester Neposkrvrčeného Početi Panny Marie v Přerově na Moravě, Širava 7. č. S. R.

Odpustki za april 1936

1. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

2. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. članom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župnijski.

3. Petek, prvi v mesecu. Marija sedem žalosti. P. o.: a) vsem vernikom pod navadnimi pogoji, če nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega; b) članom br. presv. Srca Jezusovega; c) istim kakor včeraj. — Dalje p. o.: a) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) članom br. za duše v vicah; c) članom br. žalostne M. b. s črnim škapulirjem; d) članom br. sv. Družine; e) članom rožnov. br. v bratovski cerkvi; f) istim kakor 23. dan.

4. Sobota, prva v mesecu. Sv. Benedikt Fil. P. o.: a) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake nabožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja, in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 23. dan.

5. Nedelja, prva v mesecu, cvetna. Sv. Juliana. Članom rožnovenske bratovščine trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko cerkev; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) članom br. presv. Srca Jezusovega; c) članom br. sv. R. Telesa, kakor 2. dan. — Tretjerednikom v. o. danes in vsak dan velikega tedna.

9. Veliki četrtek. P. o.: a) Vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkva; glej »Opombo« k 12. aprilu; b) tistim, ki danes eno uro molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil najsv. Zakrament; c) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) članom br. sv. Družine. Kakor za vse odpustke, velja tudi za odpustke velikega tedna, da se morejo sveti zakramenti prejeti v vsej osmini.

10. Veliki petek. Kdor danes popoldne od 3 naprej ali jutri do 11 dopoldne žalostni M. b. vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi p. o. tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k obhajilu. P. o.: a) tistim, ki danes ali jutri pobožno obiščejo sv. R. Telo, v božjem grobu slovesno izpostavljeno, in hvaležni za toliko dobroto skesano odmolijo petkrat očenaš, zdravamarija in čast bodi ter enkrat v papežev namen, če se spovedo in obhajajo; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

12. Nedežja: Velika noč. P. o.: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkva; glej spodaj »Opombo«; b) članom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; c) članom škapulirske br. karmelske Matere b. v bratovski ali župni cerkvi; d) članom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi ška-

pulir; f) članom družbe krščanskih družin; g) članom br. sv. Družine. — V. o.

Opomba. Odpustke rimskih postajnih cerkva morejo dobiti: a) tretjeredniki v redovni obleki; b) člani br. presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v župnijski cerkvi; c) člani br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; mesto obiska bratovske cerkve jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; d) člani br. preč. Srca Marijinega v bratovski cerkvi; e) člani br. preč. Srca Marijinega v župnijski cerkvi; f) člani rožnovenske br. v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; g) člani Marijine družbe v jezuitski cerkvi, kjer te ni, v katerikoli cerkvi, če odmolijo 7 očenašev in 7 zdravamarij po namenu sv. očeta; h) oni, ki nosijo višnjevi škapulir, v taki cerkvi, v kateri je Marijin oltar; i) oni, ki nosijo beli škapulir, v bratovski ali župnijski cerkvi; j) člani br. za duše v vicah, v bratovski ali župnijski cerkvi.

Da se odpustki dobe, se poleg navedenih pogojev zahteva le še prejem sv. zakramentov in molitev po namenu sv. očeta. Kdor vse to izpolni, ima iste odpustke, kakor če bi obiskal prave postajne cerkve v Rimu.

Kako je s temi odpustki?... V Rimu je bila navada, da so verniki, duhovščina s papežem vred obiskali znamenitejše cerkve in tam počastili spomin svetnikov zlasti znanih mučencev. Papež Gregorij Vel. je hotel to lepo navado utrditi ter ji dati nekako višje posvečenje; zato je določil, katere cerkve spadajo med postajne, obenem je pa v cerkveni mašni knjigi označil, katere cerkve imajo to predpravo in ob katerih dneh naj jih verniki obiskujejo. Papež Gregorij Vel. in Pij VI. sta za te pobožnosti dovolila izredne odpustke.

16. Četrtek. P. o. tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa prihodnjo nedeljo, če so danes postavno zadržani.

23. Četrtek. Bl. Egidij Asiški. P. o. vsem vernikom v cerkvah 3 redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župnijski cerkvi, kjer ni redovne.

24. Petek. Sv. Fidel. P. o. istim kakor včeraj.

26. Nedelja, zadnja v mesecu. Mati b. dobrega sveta. P. o.: a) vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo rožni venec; b) članom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje svete vere in po namenu sv. očeta.

28. Torek. Bl. Lukezij. P. o. istim kakor 23. dan.

29. Sreda. Sv. Peter muč. Ustanovni dan družbe sv. Petra Klaverja. P. o.: a) istim kakor 23. dan; b) članom družbe sv. Petra Klaverja kakor 26. dan.

30. Četrtek. Bl. Benedikt Urb. P. o. istim kakor 23. dan.

Pozor!

Aspirin pomaga pri bole-
činah, prehladu in
reumi. 20 Aspirin tablet
stane 20 dinarjev. torej:
1 Aspirin tableta samo 1 dinar

Varujte se patvorb
in pazite na
BAYER-jev križ.

Oglas je registr. pod S. št. 1962 od 11 XII 1935.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja,
ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg
vsakega načina življenja pomagati, da se bo-
lezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj
prenehata, teža telesa se zviša ter po poap-
nenju sčasoma bolezen preneha.

Resni mo že

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje
metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete
z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali
mного koristnega. Ker ima moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno
raspošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli
tudi Vi prištevatii med one srečnejše.

Zbiralnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin S. O.

Mihaelkirchplatz 13, Abt. Z. 493.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

Agitirajte za Bogoljuba!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 6
(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri

NOVE VLOGE, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se
uživa „**HERSAN ČAJ**“ mešanica posebnih zdravilnih
zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, šef-zdravnika v
Bengaliji (Angleška Indija). — Po večletnih izkušnjah je ne-
ovrgljivo dokazana velika vrednost „**HERSAN ČAJA**“ in to
z nedvomnim uspehom pri obolenjih za radi poapnenja žil,
pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju
mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter,
motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (gihtu),
črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem ode-
belenju. — „**Hersan čaj**“ se dobiva v vseh lekarnah.
Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj:

„**RADIOSAN**“, Zagreb,
Dukljaninova 1.

Reg. S. št. 11001 1935.

Ko bi oče moral prati

pralo bi se samo z Radionom

Schichtov
RADION

Schichtov

RADION

pere
sam